

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
KIRŞEHİR VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**KIRŞEHİR İLİ
2021 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU**

ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

KIRŞEHİR - 2022

ÖNSÖZ

Çevre; insan da dahil olmak üzere doğadaki bütün canlı ve cansız öğelerle bu öğeler arasındaki karşılıklı ilişkilerin oluşturduğu bir bütündür. Hızlı kentleşme, çarpık yapılaşma, arazinin kabiliyet sınıflarına göre kullanılmayışı, endüstrinin hızla gelişmesi, hızlı nüfus artışı, dünya ekosistemi üzerinde olumsuz etkiler oluşturmaktadır. Evsel ve endüstriyel katı atıklar, sıvı atıklar, hava kirliliği, gürültü kirliliği ve trafik kirliliği gibi olumsuzluklar hepimizin beden ve ruh sağlığını etkilemektedir. Çevre sorunları bölgesel olmaktan çıkıp ulusal hatta uluslararası sorunlar haline gelmiştir. Sağlıklı bir çevre ve yaşam kalitesi yüksek bir toplum oluşturulmasının, ancak çevre sorunlarının çözülmesi ile mümkün olacağı bugün dünyada kabul görmüş bir gerçektir. Bu sebeple öncelikle toplumda çevre bilincinin oluşturulması gerekmektedir.

Yaşayabileceğimiz başka bir dünyanın olmadığı gerçeğinden hareketle; yaşam alanlarının gitgide azaldığı düşünülürse, çocuklarımızı geleceğe hazırlarken yaşanabilir bir dünya bırakmak için çevre bilincini de ihmal etmemiz gerekmektedir.

Çevre sorunlarıyla mücadelede ortak katılım ve ortak sorumluluk şarttır. Bedeli para ile ifade edilemeyecek çevresel değerlerin tahrip edilmesini önlemek, bunlara sahip çıkmak, gerekli çabayı sarf etmek ülkemizin geleceği için en faydalı yatırım olacaktır.

İl Müdürlüğümüz; ilimizdeki çevre sorunları ile ilgili olarak, ilgili yönetmelikler çerçevesinde ekolojik sistemin korunması ve iyileştirilmesi, her türlü çevre kirliliğinin önlenmesi, ilimizin doğal bitki ve hayvan varlığı ile doğal zenginliklerin korunması ve kamuoyunda çevre bilincinin oluşması için bir çok kurum ve kuruluş ile işbirliği içerisinde çalışmalarını sürdürmektedir. İlimizdeki çevresel bilgilerin yer aldığı bir kaynak, olan bu raporun hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Hamdi Görkem GENÇTÜK
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ.....	9
A. HAVA.....	12
A.1. HAVA KALİTESİ	12
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLİTİCİLER.....	15
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR.....	17
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	17
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI.....	18
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	22
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	23
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	23
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	23
B. SU VE SU KAYNAKLARI	25
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ.....	25
B.1.1. Yüzeysel Sular.....	25
B.1.1.1. Akarsular	25
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	25
B.1.2. Yeraltı Suları.....	26
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri.....	26
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ.....	27
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	28
B.3.1. Noktasal kaynaklar	28
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	28
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar.....	28
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	28
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	28
B.3.2.2. Diğer.....	29
B.4. DENİZLER.....	29
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ.....	29
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu	29
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti.....	29
4- İçme Suyu Arıtma Tesisi Bulunmamaktadır.....	30
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti.....	31
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.....	31
B.5.2. Sulama	31
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	31
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	31
B.5.3. Endüstriyel Su Temini.....	32
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	32
B.5.5. Rekreatyoneel Su Kullanımı.....	32
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI.....	33
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri	33
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	35
B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler.....	35
B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması.....	36
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	36
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar	36
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi	37

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	37
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	37
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	38
C. ATIK	40
C.1. BELEDİYE ATIKLARI	40
C.2. HAFRIYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	42
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ	42
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	43
C.3.3. Sıfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı	43
C.4. AMBALAJ ATIKLARI	45
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR	47
C.6. ATIK YAĞLAR	48
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	48
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	49
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER	49
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	50
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	51
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR	51
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	51
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	52
C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	52
C.13. TIBBİ ATIKLAR	52
C.14. MADEN ATIKLARI	52
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	53
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	54
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR	54
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	54
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	55
D.1. FLORA	55
D.2. FAUNA	63
D.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	69
D.3.1. Ormanlar	69
D.3.2. Milli Parklar	69
D.3.3. Tabiat Parkları	70
D.4. ÇAYIR VE MERA	70
D.5. SULAK ALANLAR	71
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	73
D.6.1. Tabiat Anıtları	73
D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları	73
D.6.3. Anıt Ağaçlar	73
D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri	73
D.6.5. Doğal Sit Alanları	73
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	73
E. ARAZİ KULLANIMI	74
E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	74
E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	75

E.2.1. Çevre Düzeni Planı	75
E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	75
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ.....	76
F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	76
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ.....	77
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	78
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	79
G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ.....	79
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	80
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR.....	80
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	82
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	82
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	83

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge A.1 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri	13
Çizelge A.2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	13
Çizelge A.3 - Ulusal hava kalitesi indeksi	14
Çizelge A.4 –2021 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri.....	14
Çizelge A.5 – 2021 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları	17
Çizelge A.6 - 2021 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	18
Çizelge A.7 - 2021 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)	21
Çizelge A.8 - 2021 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı	23
Çizelge A.9 – Tamamlanan Bisiklet Yolları	23
Çizelge B.10 –İlin akarsuları.....	25
Çizelge B.11 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar	25
Çizelge B.12 – Yeraltı suyu potansiyeli	26
Çizelge B.13 - 2021 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	27
Çizelge B.14 – 2021 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu.....	34
Çizelge B.15 – 2021 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu	35
Çizelge B.16 – 2021 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı	35
Çizelge B.17 – 2021 yılı itibariyle arıtıldıktan sonra bertaraf edilen atıksu durumu	36
Çizelge B.18 - 2020 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler	37
Çizelge B.19 – 2021 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları.....	37
Çizelge B.20 - 2021 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb).....	38
Çizelge B.21 - 2021 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları.....	38
Çizelge C.22 - 2021 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplama, taşınma ve bertaraf yöntemleri.....	41
Çizelge C.23 – 2021 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi	42
Çizelge C.24 – 2021 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri	43
Çizelge C.25 – 2021 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı	43
Çizelge C.26 – 2021 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan(faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan genelindeki bina yerleşkelerin sayısı.....	44
Çizelge C.27 - 2020 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları*	45
Çizelge C.28 - 2021 yılında kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	45
Çizelge C.29 - 2021 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	46
Çizelge C.30 - 2021 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı.....	46
Çizelge C.31 - 2020 yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları*	47
Çizelge C.32 – 2020 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	48

Çizelge C.33 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*	48
Çizelge C.34 – 2020 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	49
Çizelge C.35 – 2020 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler	49
Çizelge C.36 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	49
Çizelge C.37 – 2020 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	50
Çizelge C.38 – 2020 yılı teslim alınan ÖTA sayısı	51
Çizelge C.39 – 2020 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri	51
Çizelge C.40 –2020 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi	51
Çizelge C.42 – 2021 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	52
Çizelge C.43 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı	52
Çizelge C.45 – 2021 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı	53
Çizelge Ç.46 – 2021 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı	54
Çizelge Ç.47 – 2021 yılında BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları	54
Çizelge D.48 - Kervançulluğu (<i>Numenius arquata</i>)	69
Çizelge E.49 – Arazi kullanım sınıflandırması	74
Çizelge F.50 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2021 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*	76
Çizelge F.51 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2021 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı	77
Çizelge F.52 – 2014-2021 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	77
Çizelge F.53 – 2021 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları	77
Çizelge G.54 - 2021 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	79
Çizelge G.55 – 2021 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	80
Çizelge G.56 – 2021 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	80

GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik A.1- 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	19
Grafik A.2- 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	19
Grafik A.3 - 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	20
Grafik A.4- 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği*	20
Grafik A.5- 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği*	21
Grafik A.6- 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	21
Grafik A.7- 2021 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı.....	22
Grafik B.8- Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı.....	33
Grafik B.9 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı.....	33
Grafik C.10 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	42
Grafik C.11 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen il genelindeki bina ve yerleşkelerin sayısı.....	44
Grafik C.12 – Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	45
Grafik C.13 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı.....	46
Grafik C.14 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*	47
Grafik C.15 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &	48
Grafik C.16- Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	50
Grafik E.17 – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	74
Grafik F.18 – 2021 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	76
Grafik F.19 – 2021 yılında ÇED Gereklidir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	77
Grafik F.20 – 2021 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı.....	78
Grafik G.21 – ÇŞİDİM tarafından 2021 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı	79
Grafik G.22 – 2021 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı	80
Grafik G.23 – 2021 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı	81
Grafik G.24 - 2021 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı .	81

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita A.1 – Kırşehir ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	18
Harita E.2 – Kırşehir-Nevşehir-Niğde-Aksaray ilinin Çevre Düzeni Planı	75

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim C.1 - Scorzonera neset-ertasii Türü	62
Resim H.2-1-7 Haziran Türkiye Çevre Haftası kapsamında ilimizde yaptığımız etkinliklerden resimler	83

GİRİŞ

Kırşehir İli İç Anadolu Bölgesinin Orta Kızılırmak Bölümünde yer alır. Nevşehir, Aksaray, Kırıkkale, Yozgat ve Ankara ile komşu olan ilin topraklarının genişliği ülke topraklarının binde 8' i, İç Anadolu Bölgesi topraklarının % 2,9'udur. Denizden 985 metre yükseklikte yer almaktadır.

Kırşehir Yöresi, Orta Anadolu Masifinin bir parçasıdır. Kızılırmak yayı içerisinde yer alan Kırşehir Masifi Türkiye'nin 9 büyük masifinden en büyüğü olup, Tuz Gölü' nün altında da devam ettiği tahmin edilmektedir. Kırşehir Masifi yaklaşık olarak 2000 – 2500 metre kalınlıkta bir yapıdır.

Kırşehir' de İç Anadolu Bölgesi'nde hakim olan tipik bir kara iklimi hüküm sürer. Kışları soğuk ve sert, yazları sıcak ve kurak geçer. İlkbahar yağmurlu, sonbahar az yağmurludur. İç Anadolu'yu çeviren Toroslar ve Kuzey Anadolu Sıradağları, Akdeniz' in ve Karadeniz' in ılıman iklimini iç kesimlere sokmamaktadır. Bu sebeple bölgede Doğu Anadolu Bölgesindeki gibi (sürekli olmasa da) kara iklimi özellikleri görülür. Yıllık ortalama sıcaklık 11.8 °C ve yıllık ortalama yağış miktarı 377,6 mm/m²dir.

Kırşehir' de genellikle bozkır görünümüne sahip bitki örtüsü bulunmaktadır. Bitki örtüsünden yoksun olmasının sebebi, yüzyıllar boyu süren yok ve iklimin karasal olmasıdır. İç Anadolu Bölgesinin bozkır kuşağı içinde bulunan ilde yer yer tepelerde çalılıklar göze çarpmaktadır. İlde sadece Çiçekdağı'nın kuzey kesimlerinde ve Akçakent İlçesi çevresinde meşe ve ardıç ağaçlarından oluşan ormanlık alanlar vardır. Ormanlık alanlar ilin toplam yüzölçümünün %3,7'sine tekabül etmektedir.

Kırşehir İli, İç Anadolu Bölgesinin Orta Kızılırmak bölümünde yer almaktadır. İl Merkezi Greenwich Gözlem Evine göre 34 derece, 10 dakika Doğu boylamında, 39 derece, 8 dakika Kuzey Enleminde bulunmaktadır. İl topraklarını Doğu ve Güneydoğuda Nevşehir, Güneyde Niğde ve Aksaray, Batı ve Güneybatıda Ankara, Kuzeybatıda Kırıkkale, Kuzey ve Kuzeydoğuda Yozgat illeri çevrelemektedir.

İl nüfusunun ekonomisinin büyük çoğunluğunu tarım ve hayvancılıkla uğraşan çiftçiler, geri kalanını ticaret ve sanayici oluşturmaktadır. Bundan dolayı il ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Ayrıca yurt dışında bulunan işçi grubu da İlimizin ekonomik hayatına katkı sağlamaktadır.

Kırşehir İlinin sanayisini özel sektör kuruluşları meydana getirmektedir. Şeker fabrikası ve Malya Tarım İşletmeleri kamuya ait olan tesislerdir. Organize Sanayi Bölgesi dışında kalan sanayi kuruluşlarının tümü Kırşehir – Ankara ve Kırşehir – Kayseri Karayolu üzerinde bulunmaktadır. Bu kuruluşlar un, karma yem, giyim eşyası, çorap, mermer, oniks, mobilya, lastik, hijyenik kağıt, plastik, inşaat malzemeleri, kireç, hazır beton, kalsit, kaya tuzu, inşaat tuğlası, bims, akümülatör, çelik döküm, metal eşya sanayi dallarında üretim faaliyetlerinde bulunmaktadırlar.

İlimizin coğrafi durumu itibari ile tarımda nadaslı tarım sistemi uygulanmaktadır. Tarımda genelde modern araç ve gereçler kullanılmasına rağmen, hem hava koşulları, hem de miras yoluyla tarım arazilerinin gittikçe küçülmesi verimin düşük olmasına sebep olmaktadır. Kırşehir İlinde işletme büyüklüğü göz önüne alındığında tarım alanlarının büyük bir kısmı 0 – 200 dekarlık tarımsal işletmelerdir. Son yıllarda kırsal nüfusta gözle görülür bir azalma, meydana gelmiş olup, nüfus şehir merkezlerine taşınmaktadır.

Kırşehir İlinin Genel Özellikleri

İlin Konumu: İç Anadolu Bölgesi'nin Orta Kızılırmak bölümünde yer alır. Kabaca bir paralel kenarı andıran ilin toprakları ülke topraklarının binde 8'i, iç Anadolu Bölgesi topraklarının yüzde 2,9'u kadar olup, yüz ölçüm büyüklüğü bakımından 53. sıradadır. İlin matematiksel konumu, 38°50'-39°50' Kuzey enlemleri, 33°30'-34°50' Doğu boylamları arasındadır. İlin güney uç noktası, Merkez Ulupınar kasabası, kuzey uç noktası Çiçekdağı'nın Konurkale köyüdür. Batı uç noktası Kaman Büğüz köyü, Doğu uç noktası ise Mucur Kılıçlı köyüdür. İlin kuş uçuşu denize uzaklıkları; güneyde, Akdeniz'de Anamur Burnu'na 362 Km; kuzeyde, Karadeniz'de Sinop'a 334 Km dir.

İlin Yüzölçümü: 6.570 km²

İlin Rakımı: 985 m

İlin Nüfusu (2018): 241.868 (TÜİK, 2018)

Başlıca İlçeleri: Akçakent, Akpınar, Boztepe, Çiçekdağı, Kaman ve Mucur

Başlıca Belediyeleri: Akçakent, Akpınar, Boztepe, Çiçekdağı, Kaman, Köseli, Kurancılı, Mucur ve Özbağ Belediyeleri

İlin Komşu İlleri: Ankara, Aksaray, Kırıkkale, Nevşehir ve Yozgat

Başlıca Dağları: Kervansaray, Çiçekdağı, Baran, Aliöllez, Karga Sekmez, Cemele, Naldöken, Hüyük, Emir Burnu, Obruk Tepesi, Toprakkaya, Buzluk, Armutlu, Büyük Uyuklu, Kızıldağ ve Köpekli Dağları

Başlıca Gölleri (Doğal ve Yapay): Seyfe Gölü, Obruk Gölü, Hirfanlı Baraj Gölü, Çuğun Baraj Gölü, Karaova Baraj Gölü, Kültepe Baraj Gölü, Ekizağıl Göleti, Karaboğaz Göleti, Güzler Regülatörü, Karakaya Göleti, Gökeşme Göleti, Darıözü Göleti, Çiftlikbala Göleti, Ömerhacılı Göleti, Savcılı Göleti, Gölcük Göleti, Kırdök Göleti, Harmanaltı Göleti, Yeniköy Göleti, Kargın ve Çağırkan Göletleri

Başlıca Ovaları: Malya, Çuğun, Güzler, Hamamözü, Değirmenözü, Acıöz ve Maniöz Ovaları

Başlıca Akarsuları: Kızılırmak, Kılıçözü, Delice, Sıdıklı, Değirmenözü ve Acıöz

Başlıca Vadileri: Kızılırmak Vadisi, Kırşehir Kılıçözü Vadisi, Kaman Kılıçözü Vadisi ve Delice İrmak Vadisi

İklimi: Kırşehir'de, kışları soğuk ve kar yağışlı, yazları sıcak ve kurak geçen karasal iklim görülür. Kırşehir yarı kurak iklim özelliğine sahiptir. İldeki yıllık sıcaklık ortalaması 11,3 °C , yıllık yağış miktarı ise 400 mm.den azdır.

İlin Bitki Örtüsü: İç Anadolu Bölgesi'nin bozkır kuşağı içinde kalan Kırşehir, genellikle orman örtüsünden yoksun olup, hakim doğal bitki örtüsü bozkırdır.

Yer Altı Kaynakları: Florit, Mermer, Tuz, Demir, Linyit, Amyant, Antimon, Alüminyum, Altın, Bakır, Boraks, Baryum, Çinko, Grafit, Gümüş, Krom, Kurşun, Kuvarsit, Manganez, Mika, Volfram, Uranyum, Kükürt ve Zımpara Taşı

Ekonomisi: İlin ekonomisi büyük oranda ve tarım ve hayvancılık faaliyetleri oluşturmaktadır.

Sanayi Kuruluşları: İlde 3 adet Organize Sanayi Bölgesi mevcut olup, faal olan İl Merkezinde yer alan Kırşehir OSB Müdürlüğüdür. Kırşehir İlinde sanayi kuruluşların sektörlerin dağılımı; un, karma yem, giyim eşyası, çorap, mermer, onix, mobilya, lastik, hijyenik kağıt, plastik, inşaat malzemeleri, kireç, hazır beton, kalsit, kaya tuzu, inşaat tuğlası, bims, akümülatör, çelik döküm, metal eşya sanayi dallarında üretim faaliyetlerinde bulunmaktadırlar.

Enerji Üretim Çeşitleri: İlde Su, Rüzgar, Jeotermal ve Güneş (Hirfanlı HES, Geycek RES,) enerjilerinden elektrik enerjisi üretimi yapılmaktadır. Ayrıca, Biyogaz ile elektrik üretimi de yapılmaktadır.

Tarihi Yapıları: Cacabey Camii (Medresesi), Lala (Lale) Camii, Alaaddin Camii, Ahievran Camii, Kapıcı Camii, Çarşı Camii, Melikgazi Kümbeti, Fatma Hatun Kümbeti, Aşık Paşa Türbesi, Ahi Evran Türbesi, Kesikköprü Kervansarayı, Üç Ayak Kilisesi, Derefakılı Kiliseleri, Aflak ve Aksaklı Kiliseleri, Manastır ve Keşiş Sarayı, Mucur Yeraltı Şehri, Dulkadirli İnlimurat Yeraltı Şehri, Kümbetaltı Yeraltı Şehri'dir.

04/07/2011 tarih ve 27984 Sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığımız taşra teşkilatı olarak faaliyetlerini sürdüren İl Müdürlüğümüz Çevre kısmının yapılanması ve personel durumu aşağıda gösterilmektedir.

Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü & Çed ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğü Personel Sayısı (Kırşehir ÇŞİM, 2022)

Şube Adı	Çalışan Personelin Ünvanı	Personel Sayısı
Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü & Çed, Çevre İzinleri ve Lisans Şube Müdürlüğü	Şube Müdürü	2
	Kimya Mühendisi	1
	Çevre Mühendisi	3
	Fizikçi	1
	Memur	2

KAYNAKLAR

- Kırşehir Yıllığı, 1993,
- Kırşehir Valiliği, 2022
- Kırşehir İli Turizm Envanteri, 2000
- Türkiye İstatistik Kurumu, 2022
- Kırşehir Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, 2022
- Kırşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2022
-

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2020 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.1’te verilmektedir.

Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Çizelge A.1 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER		UYARI EŞİĞİ
		2020 (µg/m ³)	2021(µg/m ³)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	350	500 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	125	
	yıllık ve kış dönemi (1 Ekim'den 31 Mart'a kadar) -insan sağlığının korunması için-	20	20	
NO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	240	230	400 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	0,5	----
BENZEN	yıllık -insan sağlığının korunması için-	6	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için-	10.000	10.000	----

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.2' de verilmektedir.

Çizelge A.2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.3 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirleticiler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

Çizelge A.4 –2021 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri (ÇŞİDİM, 2022)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme		
Atık Yakma		
Cam Üretim		
Çimento		
Enerji Üretimi		
Gıda		
Gübre		
Kağıt Üretim		
Kimya		
Kireç		
Lastik	1	1
Maden		
Metalurji		
Otomotiv		
Rafineri		
Şeker		
Tekstil		
Jeotermal Enerji (JES)		
TOPLAM	1	1

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği sebebiyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi sebeplerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Kırşehir İlinin havasını kirleten unsurların başında partiküller (PM10) yer almaktadır. Hava kirliliğini kabul edilebilir seviyelerde tutmak için İl Mahalli Çevre Kurulu kararları ile katı yakıtların kalitesinde iyileştirme yönünde düzenleme yapılarak Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kıstaslarını sağlayan kömürlerin kullanılması yoluna gidilmiştir.

İlde hava kirletici emisyonlarının azaltılmasına ilişkin tedbirler Mahalli Çevre Kurulu Kararlarıncı belirlenmektedir. Bu kapsamda özellikle evsel ısınmadan kaynaklanan SO₂ (Kükürtdioksit Gazı) emisyonlarının azaltılması için yakıtlarda kükürt miktarının azaltılarak en fazla % 1 olarak belirlenmesi en önemli karar ve faaliyettir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları vb.) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan SO₂ (Kükürtdioksit Gazı), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfirik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve Azot dioksit (NO₂), toplamı Azot Oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot Oksitler genellikle (% 90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO₂' nin Ozon veya radikallerle (OH veya H₂O gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibarı ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot Oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi olsa maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM10), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek partikül maddeleri oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM10 – 10 µm' nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir.) 2,5 µm' ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM10 için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM10 solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım, kronik tıkalı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM10' a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM10 maruziyetine karşı hassastır. PM10 yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinliklerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler % 100 olarak kana geçebilir.

Karbon monoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de inversiyon durumudur. CO' in global arka plan konsantrasyonu 0,06 ve 0,17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

İnversiyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiri ile karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO' in ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki karbon monoksit maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir.

Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın, ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır – tunç alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃) kokusuz, renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur. (NO₂ + güneş ışınları = NO + O => O⁺ O₂ = O₃.) Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey – Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon' un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonlarından kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, Metan (CH₄), CO ve VOC'

ler Etan (C₂H₆), Etilen (C₂H₄), Propan (C₃H₈), Benzen (C₆H₆), Toluen (C₆H₅), Xylene (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivite de bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge A.5 – 2021 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları
(Kırgaz, SYDV, 2022)

	Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
	Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi				PETLAS LASTİK SANAYİ	16.739.620		
				ASFALT ŞANTİYELERİ	1.102.888		
				ÇEMAŞ DÖKÜM SANAYİ	758.887		
		Tüketim Miktarı (ton)		Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut		7354		50.555.810			

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

İlde Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve ilgili Bakanlık Genelgesi çerçevesinde hazırlanmış olan 1 adet onaylanmış Temiz Hava Eylem Planı bulunmakta olup, ileri yıllar için 2. Temiz Hava Eylem Planı hazırlanma aşamasındadır. Mevcut Temiz Hava Eylem Planı ile ilgili tüm eylemler gerçekleştirilmiştir

A.4. Ölçüm İstasyonları

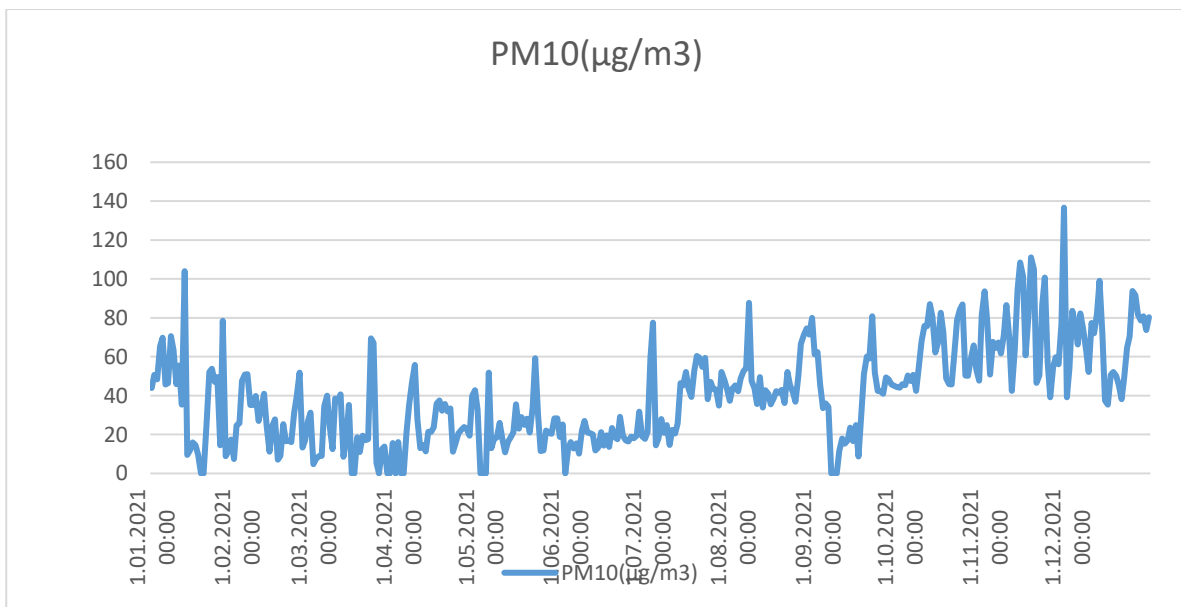
Harita A.1 – Kırşehir ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

İlimizde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyonu bulunmaktadır. Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu uydu görüntüsü yukarıdaki gibidir. Çizelge A.6, ilde hava kalitesi ölçümü yapan istasyon/istasyonların ölçüm parametrelerini gösterecek şekilde doldurulmuştur.

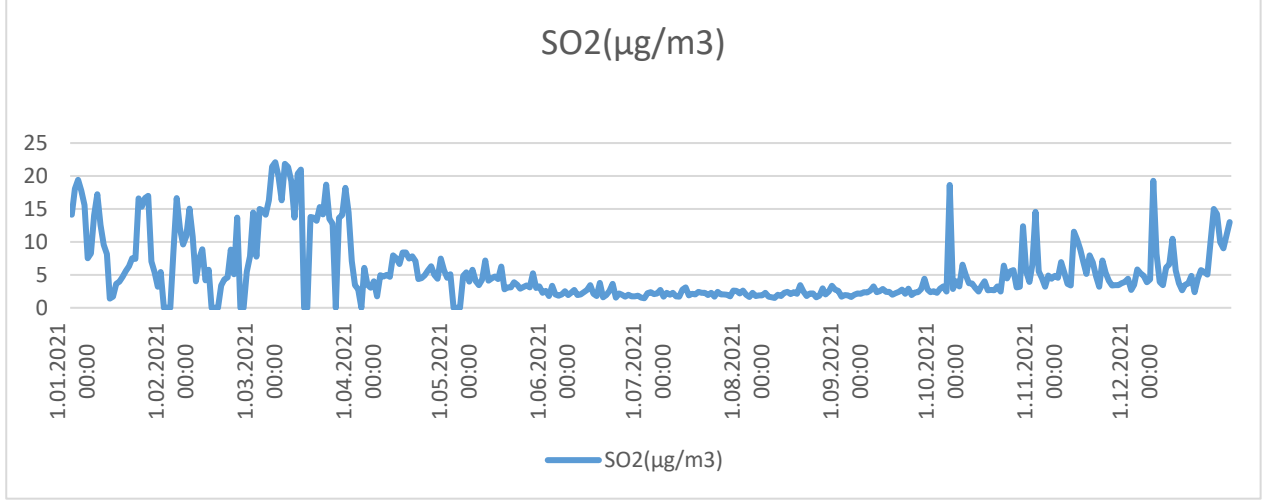
Çizelge A.6 - 2021 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

İSTASYON YERLERİ	İSTASYON TÜRÜ (Isınma/Trafik/Sanayi)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₃	HC	PM
Kırşehir-Yenice Mah.		X	X	X	X		X

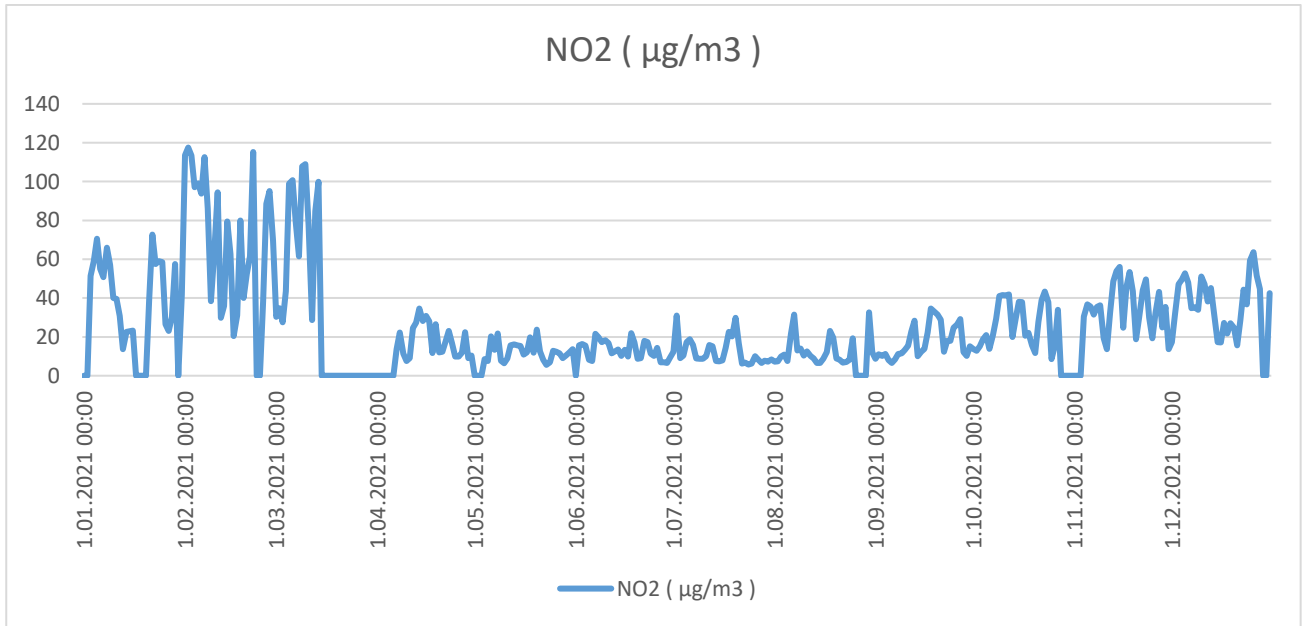
(havaizleme.gov.tr, 2022)

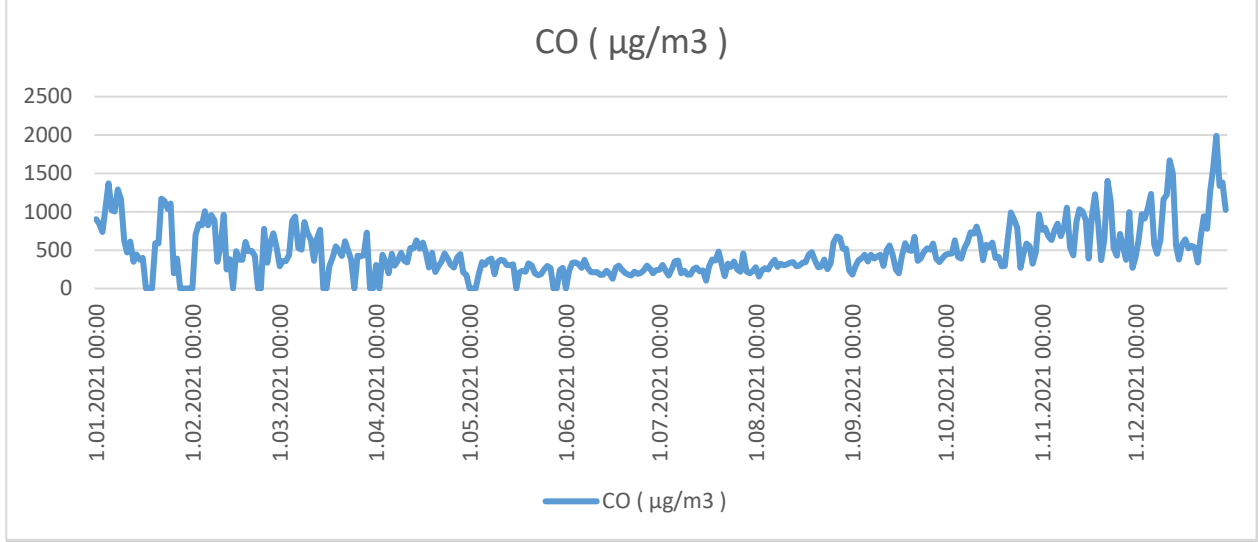
Grafik A.1- 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2022 Yıl)

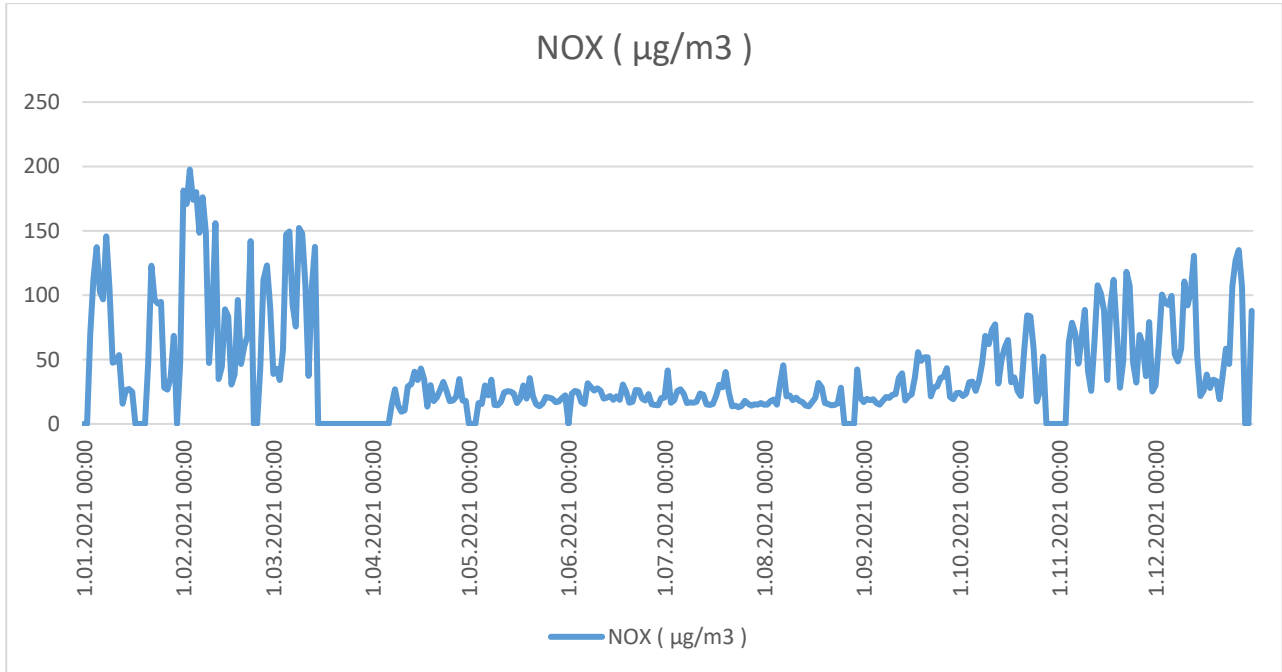
Grafik A.2- 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2022 Yıl)

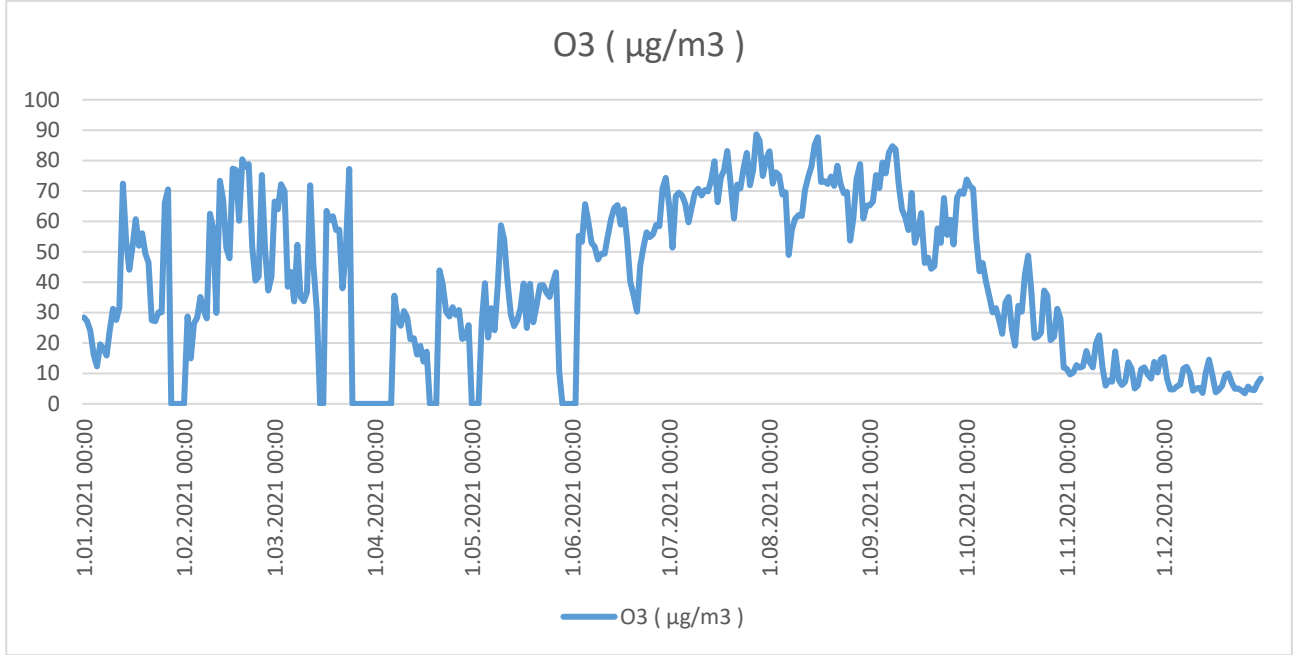
Grafik A.3 - 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2022 Yıl)

Grafik A.4- 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2022 Yıl)

Grafik A.5- 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2022 Yıl)

Grafik A.6- 2021 yılında Kırşehir-Yenice istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2022 Yıl)

Çizelge A.7 - 2021 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları (µg/m³; CO: mg/m³)
(havaizleme.gov.tr, 2022)

İSTASYON ADI	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	10,08		40,18		761,88				44,26		68,22		38,36	
Şubat	8,46		28,68		608,49				75,17		107,68		50,87	
Mart	16,17		23,42		522,32				70,99		95,41		52,83	
Nisan	5,58		27,51		388,52				18,41		24,96		26,74	
Mayıs	3,97		25,25		272,03				12,61		21,1		33,03	
Haziran	2,23		18,59		226,35				13,35		21,85		53,27	
Temmuz	2,19		40,62		269,91				12,42		20,33		71,83	
Ağustos	2,17		50,17		361,8				13,81		22,42		70,29	
Eylül	2,45		37,91		422,29				17,4		28,52		63,8	
Ekim	4,68		61,26		547,1				26,59		45,5		35,74	
Kasım	5,33		72,57		756,83				35,11		67,56		11,44	
Aralık	6,81		66,57		919,47				38,06		71,27		6,94	

*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

A.5. Çevresel Gürültü

Hızlı kentleşme, mesken ve sanayi alanlarının plansız ve iç içe gelişmesi, trafik yoğunluğunun artması, elektrik, elektronik ve mekanik aletlerin günlük hayatımıza daha çok girmesiyle birlikte gürültüden rahatsızlık artmakta ve giderek insanlarımızın dinlenebilecekleri, çalışabilecekleri kısaca huzurlu şekilde yaşayabilecekleri mekanlar azalmaktadır.

Diğer taraftan, başkalarının istirahat hakkına saygının ve çevre hassasiyetinin yeterince gelişmediği durumlarda, eğlence ve diğer günlük faaliyetlerden kaynaklanan gürültü, yoğun şikayetlere ve başta işitme kaybı ve uyku bozukluğu olmak üzere ciddi fiziksel ve ruhsal rahatsızlıklara sebep olabilmektedir.

Bunları önlemek ve kontrol altına almak amacıyla 2872 sayılı Çevre Kanunu' nun 14. Maddesine istinaden hazırlanan Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği yayımlanmıştır. İlimizde 29.06.2006 tarihli Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı Genelgesi ile gürültü konusunda mücavir alan sınırları içerisinde Kırşehir Belediyesine yetki devri yapılmıştır. Mücavir alan dışında ise sorumluluk İl Müdürlüğümüz uhdesindedir.

Grafik A.7– 2021 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı
(KÇŞİDM, 2022)

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İl merkezinde yer alan sanayi kuruluşlarının proseslerinde doğalgaz kullanımını artırması, konutların ısıtılmasında doğalgaz ve jeotermal enerjinin kullanımı giderek yaygınlaşması ve şehir merkezinde yeşil dalga uygulamasının yaygınlaştırılma çalışmalarıyla endüstriyel, ısınma ve trafik kaynaklı emisyonların azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

İl sınırları içerisinde hava kalitesinin korunması ve geliştirilmesi amacıyla gerek endüstriyel gerek ısınma gerekse de trafik kaynaklı kirlilik türlerinin asgari düzeye indirgenmesi kapsamında İl Müdürlüğümüzce rutin egzoz emisyon, kömür ve endüstriyel kuruluşların emisyon kaynakları için rutin, ani denetimler gerçekleştirilmektedir.

Hava kalitesinin korunmasına yönelik çalışmalar ile iklim değişikliklerine sebep olan gazların atmosfere salınım miktarları kontrol altına alınmaktadır.

İklim değişikliklerinin sonucunda olumsuz etkilenme oranının yüksek olduğu su kaynaklarının korunması amacıyla atık suların arıtılması için Atıksu Arıtma Tesisleri inşaatı, kanalizasyon sistemlerinin yaygınlaştırılması, tarımsal faaliyetlerle kirlilik düzeylerinin asgari düzeye indirgenmesi, insanların bilinçlendirilmesi ile iklim değişiklikleri noktasında yapılabilecek çalışmalardır.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

Çizelge A.8 - 2021 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(KÇŞİDM, 2022)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
7	72.895	31557

Çizelge A.9 – Tamamlanan Bisiklet Yolları
(Kaynak, Yıl)

İli	Güzerğâhı	Mesafe (km)
Kırşehir	-	-

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde hava kirliliğini tetikleyen, artıran etmenlerin başında ilin topoğrafik yapısının hava sirkülasyonun yeterli miktarda olmasını engelleyişi, meteorolojik şartlar, (Hakim rüzgar yönü, yağış miktarı, rüzgar miktarı vb.) kent yaşamının getirdiği olumsuzluklar (trafik, ısınma, endüstriyel üretim vb.) ilçe ve beldelerde ısınma sistemlerinde yakma işlemlerinin yanlışlığı, yakma ünitelerinin (soba, baca vb.) periyodik bakımların yapılmaması, ateşçilerin eğitimsiz olması, kişi başına kullanılan enerji tüketimindeki artış, motorlu araçlardaki artışlar şeklinde sıralanabilir.

İl merkezinde ısınma amacıyla doğalgazın ve jeotermal enerjinin yaygın olarak kullanılmasından dolayı PM10 ve SO₂ emisyon değerleri ilgili yönetmeliğin sınır değerleri altında olduğu görülmektedir.

Kullanılan enerji kaynaklarının havayı, suyu ve toprağı olumsuz Şekilde etkileyecek nitelikte ve nicelikte kullanılmasının önüne geçmek için yapılacak çalışmalar ile iklim deęiŐiklięine sebep olabilecek etkiler azaltılmaya çalıŐılacaktır.

Kaynaklar

- İlçe Kaymakamlıkları, 2022
- Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğü, 2022
- Kırşehir Sosyal YardımlaŐma ve DayanıŐma Vakfı BaŐkanlıkları, 2022
- Kırşehir evre ve Şehircilik İklım Değişikliği İl Müdürlüğü, 2022

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Kırşehir Yerüstü Su Potansiyeli	3 221 hm ³
---------------------------------	-----------------------

Çizelge B.10 –İlin akarsuları

(Devlet Su İşleri 12. Bölge Müdürlüğü,2022)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Kızılırmak Nehri	1151	1151	3221	Kızılırmak Nehri	Sulama-Enerji

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Çizelge B.11 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar

(Devlet Su İşleri 12. Bölge Müdürlüğü,2022)

Doğal Göller;

Sıra No	Göl İsmi	Havza	Enlem	Boylam
1	Seyfe Gölü	Kızılırmak	39°13'29.90"K	34°22'46.32"D
2	Obruk Gölü	Kızılırmak	39° 3'42.99"K	34°31'7.74"D

Gölet, Baraj Rezervuarları;

Göletin Adı	Su Kaynağı	Tipi	Göl Hacmi	Sulama Alanı	Amacı
Boğazevci Göleti	Değirmenözü Deresi	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	2.138	350	Sulama
Çamalak Göleti	Yarinsuyu Deresi	Kil Çekirdekli Kum Çakıl Dolgu	1.62	150	Sulama
Çiftlikbala Göleti	Darıözü Deresi	Homojen Dolgu	9.63	2100	Sulama
Çoğun Barajı	Kılıçözü Deresi	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	23.84	2397	Sulama
Değirmenözü Göleti	Değirmenözü Deresi	Homojen Dolgu	4.11	1002	Sulama
Karaova Barajı	Manahöz Deresi	Homojen Dolgu	64.997	4250	Sulama
Kültepe Barajı	Köşkerliözü Deresi	Homojen Dolgu	25.25	2778	Sulama+Taşkın
Neşet Ertaş Göleti	Küçükkaraboğaz Deresi	Homojen Dolgu	1.55	280	Sulama
Pekmezci Göleti	Ilıca-Bağlar Deresi	Kil Çekirdekli Zonlu Dolgu	1.419	338	Sulama
Sıddıklı Barajı	Körpeli Boğaz Deresi	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	28.5	4945	Sulama
Yeniköy Göleti	Acıöz Deresi	Homojen Dolgu	10.851	1425	Sulama

B.1.2. Yeraltı Suları

Kırşehir il sınırları içerisinde Kızılırmak havzasına ait alt havzalar yer almaktadır. Bu alt havzalarda yeraltısuyu seviyesi hidrojeolojik koşullara göre ve topografyaya göre değişiklik göstermektedir.

Konu genel olarak değerlendirildiğinde Kırşehir ilinde yapılan envanter çalışmasında 2171 adet yeraltısuyu kullanma belgesi değerlendirilmiş olup;

Statik seviyeler 0.00 m ile 160.00 m arasında olup ortalama 18,57 metre,
Dinamik seviyeler 1.00 m ile 280.00 arasında olup ortalama 34.16 metre,
Kuyu derinlikleri 11.50 m ile 420.00 arasında olup ortalama 84.46 metre,
Kuyu debileri 0.1 l/s ile 106.00 l/s arasında olup ortalama 6.73 l/s olarak değerlendirilmiştir.

Çizelge B.12 – Yeraltı suyu potansiyeli
(Devlet Su İşleri 12. Bölge Müdürlüğü,2022)

Kaynağın İsmi	hm ³ /yıl
Kırşehir Yeraltı Su Potansiyeli	132 (milyon m ³ /yıl)

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Kırşehir il sınırları içerisinde Kızılırmak havzasına ait alt havzalar yer almaktadır. Bu alt havzalarda yeraltısuyu seviyesi hidrojeolojik koşullara göre ve topografyaya göre değişiklik göstermektedir.

Konu genel olarak değerlendirildiğinde Kırşehir ilinde yapılan envanter çalışmasında 1654 adet belge değerlendirilmiş olup;

Statik seviyeler 0.00 m ile 160.00 m arasında olup ortalama 19.24 metre,

Dinamik seviyeler 1.00 m ile 280.00 arasında olup ortalama 34.17 metre,

Kuyu derinlikleri 11.50 m ile 420.00 arasında olup ortalama 84.10 metre,

Kuyu debileri 0.1 l/s ile 106.00 l/s arasında olup ortalama 6.98 l/s olarak değerlendirilmiştir..

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge B.13 - 2021 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları

(Kırşehir İl Tarım Ve Orman Müdürlüğü, 2022)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Boztepe Harmanaltı Göleti			X				Boztepe Harmanaltı Göleti		3,93
Yüzey	Merkez Kızılırmak Kesikköprü		X	X				Merkez Kızılırmak Kesikköprü		5,73
Yüzey	Merkez Sıdıklı Barajı			X				Merkez Sıdıklı Barajı		1,61
Yüzey	Merkez Hirfanlı Barajı Davulağıl		X	X				Merkez Hirfanlı Barajı Davulağıl		2,56
Yüzey	Kaman Darıözü Göleti			X				Kaman Darıözü Göleti		0,98
Yüzey	Merkez Çuğun Barajı			X				Merkez Çuğun Barajı		4,46
Yüzey	Merkez Özbağ Kılıçözü Deresi			X				Merkez Özbağ Kılıçözü Deresi		8,71
Yüzey	Akpınar Karaova Barajı			X				Akpınar Karaova Barajı		5,40

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimizde endüstriyel faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, Merkez İlçede faaliyette olmak üzere 1 adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Kaman ve Mucur ilçelerinde yapılması ve işletilmesi planlanan Organize Sanayi Bölgelerinin çalışmaları devam etmektedir.

İl merkezinde yer alan OSB' ye ait atıksu arıtma tesisi bulunmamakta olup, OSB içerisinde toplanan atıksular Kırşehir Belediyesi Kanalizasyon sistemine bağlanmıştır. OSB bünyesinde yer alan tesislerden münferit Atıksu Arıtma Tesisleri bulunanları mevcuttur.

B.3.1.2. Eysel Kaynaklar

Hızlı nüfus artışı ile hızlı kentleşme sonucuna bağlı olarak tüketim olgusunun her alanda artış göstermesi evsel nitelikli atıksu miktarının da artışına sebep olmuştur. Tüketim sonucunda oluşan atıksular deşarj edildikleri alıcı ortamın fiziksel, kimyasal, bakteriyolojik ve ekolojik özelliklerinin değişmesine sebep olarak çevre kirliliğine yol açabilmektedir. Bu kapsamda İlimiz Merkez İlçede evsel nitelikli atıksuların arıtılması amacıyla Kırşehir Belediyesine ait 25.000 m³/günlük kapasiteli, Kaman İlçesi Belediyesine ait 3.630 m³/gün kapasiteli bir Atıksu Arıtma Tesisi bulunmaktadır.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizde 454.720 hektar alanda tarım yapılmaktadır. Bu alanın yaklaşık 42.176 hektarında sulu tarım, geri kalan 412.544 hektarında ise kuru tarım yapılmaktadır. Üretim deseni: Hububat (Buğday, Arpa, Yulaf vs.), Şeker pancarı, Nohut, Mercimek, Macar Fiğ, Yonca, Slajlık Mısır, Ceviz ve elma bahçelerinden oluşmaktadır.

Bu ürünlerin üretiminde kısmen organik kökenli gübreler kullanılması yanında, Kompoze gübreler (Azot, Fosfor, Potasyum ve İz element içerikli karışımları), Amonyum Nitrat (%26 N), Amonyum Sülfat (%21 N), Üre (%46 N) içerikli gübreler yanında, son iki yıldır Azotun farklı formları ile kükürt karışımı gübreler ürün yetiştirmede besin kaynağı olarak kullanılmaktadır.

Bu ürünlerin yetiştirilmesinde karşılaşılan zararlı grupları (Yabancı otlar, Böcekler, Hastalık etmenleri) ile mücadele de İnsektisit (Böcek öldürücü olarak); Bitkisel kökenliler (Azadirachtin), İnorganik maddeler (Bakır, Kükürt vs.), Organik fosforlular (Malathion vs.), Sentetik Pretroitler (Cypermethrin, Delthamethrin vs.), Akarisitler, Rodentisitler (Çinko fosfür) Fungisit (Hastalık etmenlerine karşı); Bakır, Kükürt, Dithiocarbamateler (Maneb, Mancozeb vs.), Trichloromethylthiocarboximide'ler (Captan, folpet vs.), Sterol biyosentezini engelleyenler (Tebuconazole vs.) Yabancı Otlara Karşı (Herbisitler); Fotosentezi engelleyenler (Uracil, Triazin

vs.), Solunumu engelleyenler, Büyütücü hormonlar (Phenoxy bileşikler), Mitoz bölünmeyi engelleyenler, çimlenmeyi engelleyenler kullanılmaktadır.

B.3.2.2. Diğer

B.4. Denizler

İlimizin denizlere kıyısı bulunmamaktadır.

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İçme suyu potansiyeli

İl	Mevcut İhtiyaç (hm ³ /Yıl)	YAS (hm ³ /Yıl)	YÜS (hm ³ /Yıl)	2050 İhtiyacı (hm ³ /Yıl)	Dsi'nin İleriki Yıllar İçin Geliştirdiği Projeler Kapsamındaki İçmesuyu Arzı (hm ³ /Yıl)
KIRŞEHİR İL MERKEZİ	11,00	11,00		19,20	19,20

Yerüstü Suyu Tahsisleri

Sektör	Yerüstü (m ³ /yıl)
İçme ve kullanma suyu	321.667
Tarımsal sulama suyu	1.550.000
Sanayi suyu	10.848.384
Hayvan su ihtiyacı (Su Ürünleri Yetiştiriciliği)	
Diğer (Ticaret Suyu-Şişeleme)	441504

Yeraltı Suyu Tahsisleri:

Sektör	Yeraltı (m ³ /yıl)
İçme ve kullanma suyu	37.632.854
Tarımsal sulama suyu	23.706.299
Sanayi suyu	2.515.742
Hayvan su ihtiyacı	631.128
Diğer	

• Kırşehir Belediyesi:

1-İlin su ihtiyacı 24 kuyudan sağlanmakta,
2-İlde 2020 yılında 9.063.073 m³/yıl su kullanılmıştır.

• Akçakent Belediyesi: Bilgi elde edilememiştir.

• **Akpınar Belediyesi:**

- 1- İlçenin su ihtiyacı 4 kuyudan sağlanmakta,
- 2- Günlük su miktarı 30 L/sn,
- 3- İçme suyu şebekesi belediyedeki nüfusu %100 kapsamaktadır.
- 4- İshale hattı 25.000 Metredir.
- 5-Belediye sınırları içerisinde Sanayi tesisi bulunmamakta, kullanılan suyun tamamı evsel amaçlı kullanılmakta,
- 6- İçme Suyu Arıtma Tesisi bulunmamaktadır.

• **Boztepe Belediyesi:** Bilgi elde edilememiştir.

• **Çiçekdağı Belediyesi:**

- 1- Belediyeye ait 2 Adet Şebeke bulunduğu,
- 2- Salihin Deresi Şebekesi ile Çayır Evleri Şebekesinden suların temin edildiği,
- 3- Salihin Deresi Şebekesi debisi 6,5 L/sn, Çayır Evleri Şebekesi debisi 16 L/sn,
- 4- Su kaynaklarında otomatik klorlama cihazları çalışır vaziyette bulunmaktadır. Cihazlar 220 watt elektrikle çalışan 0-100 debi ayarlı Lincer sistem saatte 2000 gr klor enjekte etme kapasiteli 12 bar basınca dayanıklı tam otomatik cihazlardır.
- 5- İlçede endüstriyel su kullanımı kapsamında şebeke ve kuyu suyu kullanılmaktadır. İçme Suyu Arıtma Tesisi bulunmamaktadır.

• **Kaman Belediyesi:**

- 1- İlçenin içme suyu ihtiyacı, dağdan 10 km mesafeden gelen kaynak suları ve derin kuyulardan terfi ile alınan kuyu suları ile karşılanmaktadır.
- 2- Temirli ve Kuluncak su havzaları ile Kuluncak Derin kuyu kaynaklarından içme suyu temin edilmektedir.
- 3- İlçede 3 adet içme suyu şebekesi bulunmakta,
- 4- 35.763 nüfuslu ilçenin yaklaşık %99'u içme suyu şebekesi, %1'lik kalanı ise kuyu suyu kullanmaktadır.
- 5- İlçede yıllık ortalama 1 milyon m³ su kullanılmaktadır.
- 6-Yeraltı su kaynaklarından temin edilen suyun; içme suyu, sanayi ve tarımda vb. kullanılan miktarlarına dair veriler bilinmemektedir.
- 7- İçme Suyu Arıtma Tesisi Bulunmamaktadır.

• **Mucur Belediyesi:**

- 1- İlçede belediyeye ait 4 adet şebeke mevcut bulunmakta,
- 2- Karşıyaka Şebekesi: 87965 m³/yıl, Alt Kademe şebeke: 5906 m³/yıl, Çamlık şebeke: 103 m³/yıl, Şatıroğlu şebeke: 7665 m³/yıl kapasitelerine sahiptir.
- 3- Mucur İlçesinde, su kaynaklarında otomatik klorlama cihazları çalışır vaziyette bulunmaktadır. Cihazlar 220 watt elektrikle çalışan 0-100 debi ayarlı Lincer sistem saatte 1500 gr klor enjekte etme kapasiteli 12 bar basınca dayanıklı tam otomatik cihazlardır.
- 4- İçme Suyu Arıtma Tesisi Bulunmamaktadır.

*B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti**B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.***B.5.2. Sulama**

İlimiz 454.720 hektar tarım alanına sahiptir. Toplam tarım alanlarımızın ancak 42176 hektarı sulanabilmektedir. Bu değer de yaklaşık tarım alanlarımızın % 9,3' üne tekabül etmektedir.

Sulama yapılan tarım alanlarında genellikle salma sulama yöntemi uygulanmakta basınçlı sulama yöntemlerinden ise yağmurlama ve damlama sulama yöntemi yaygın olarak kullanılmaktadır. Çiçekdağı İlçesi İLCİ Tarım İşletmesinde Center Pivot sulama sistemiyle sulanan tarım alanları bulunmaktadır. Ayrıca Merkez/Güzler ve Mucur/Rişvan Karakuyu köylerinde de bir-iki parsel Center Pivot sulama sistemiyle sulanmaktadır.

Sulamanın Adı	Alan(ha)	Sulama Suyu İhtiyacı (hm ³)	Sulama Modeli (Salma, Yağmurlama, Damlama) ve Oranları %
Aksaklı Karacaali Sulaması (Sulama yok)	1425	11,5 (Sulama yok)	Yağmurlama (%100)
Boğazevci Göleti Sulaması	350	2,8	Salma (100%)
Çoğun Sulaması	2397	19,1	Yağmurlama (%51) Salma (%49)
Değirmenözü Göleti Sulaması	1002	6,0	Yağmurlama (%57) Damlama (%43)
Güzler Sulaması	2041	16,5	Salma (%77) Yağmurlama (%23)
Karaova Sulaması	4250	34,0	Salma (100%)
Kültepe Sulaması	2778	22,50	Yağmurlama (100%)
Sıddıklı Projesi	4945	40,0	Salma (100%)
Sıddıklı Küçükoba Kulpak Sula.	82	0,6	Yağmurlama (%61) Damlama (%39)

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İl genelinde yaklaşık 20.000 hektar alanda salma sulama yapılmakta olup, 20.000 hektar sulama alanında ortalama 200 milyon m³ su kullanılmaktadır. Bu da dekara yaklaşık 1000 m³ su tüketimi demektir. Sulama yapılan alanlarda sulama birlik ve kooperatifler bulunmaktadır. Ancak kooperatifleri aktif olarak faaliyet gösterememekte olup, sulamadan dönen sular derelere drene edilmektedir.

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Yağmurlama sulama yapılan alanlarda salma sulama yapılan su miktarından % 40 daha tasarruflu su kullanılmaktadır. Damlama sulama sisteminde ise % 60 su tasarrufu yapılabilmektedir.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

Kırşehir İli, Merkez İlçe ve ilçelerde yer alan sanayi kuruluşları, tarım ve hayvancılık işletmeleri şebeke suyu ve/veya kuyu suyu kullanmaktadır.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Kızılırmak nehri üzerinde kurulu olan Hirfanlı Hidroelektrik Santralinde elektrik enerjisi üretimi gerçekleştirilmektedir.

Hirfanlı Barajı ve Hidroelektrik Santralinin inşaatına 14/08/1954 tarihinde başlanmış ve 08/01/1960 tarihinde işletmeye açılmıştır. Hirfanlı Hidroelektrik Santrali her biri 32 MW olan 4 üniteden oluşmaktadır. Santralin kurulu kapasitesi 128 MW olup, yıllık ortalama net enerji üretim 300.000.000 kW/h'dir.

Hirfanlı Barajı ve Hidroelektrik Santrali Ankara'nın 140 km güneydoğusunda, Kırşehir İli sınırları içerisinde ve Kırşehir İl Merkezine 75 km mesafededir. Hirfanlı Barajı ve Hidroelektrik Santrali Kaman İlçesi Hirfanlı Köyü civarındadır.

Tesisin kurulum amacı; elektrik enerjisi üretimi, sulama ve taşkın önlemedir. Aynı zamanda Kesikköprü ve Kapulukaya Hidroelektrik Santrallerine kontrollü su temini sağlamaktır.

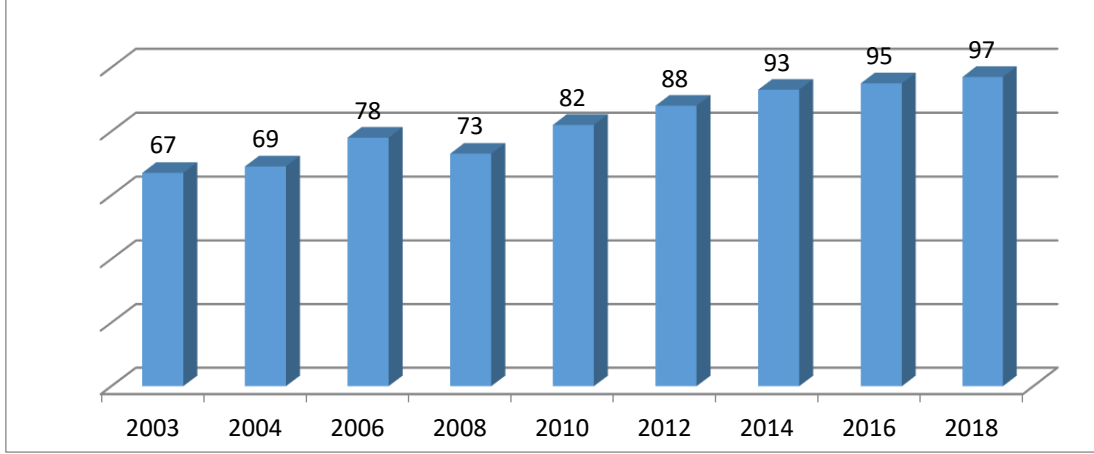
B.5.5. Rekreatif Su Kullanımı

İl genelinde rekreatif (örneğin: park, bahçe sulaması, havuz suları vb) amaçlı kullanılan su miktarı.

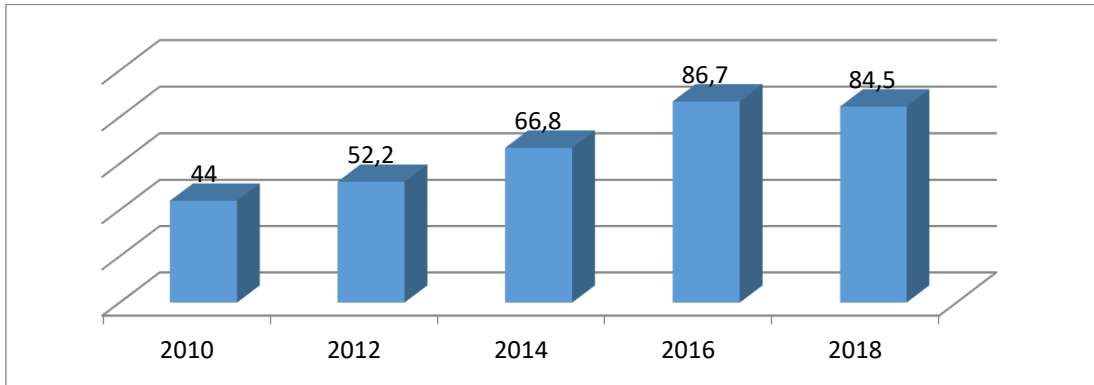
SU DAĞITIMI YAPILAN YERLER	DİĞER AD (Belirtiniz.....)	ABONE SAYISI	ÜCRETSİZ DAĞITILAN SU MİKTARI (m3/yıl)	ÜCRFETLİ DAĞITILAN SU MİKTARI (m3/yıl)
7. Park, bahçe ve WC ler		88	1985000	0
8. Din ve hayır kurumları		142	1120000	0
15. Mahalle çeşmesi		10	210000	0
17. Yangın suyu		3	220000	0
Yurtlar		10		
13. Tarımsal amaçlı su kullanımı		730	0	240000

B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Grafik B.8– Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı (TÜİK,2022)

Grafik B.9 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı (TÜİK,2022)

Çizelge B.14 – 2021 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu

(Belediyeler,2022)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)	
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri								
İl Merkezi														
Kırşehir Belediyesi	X			X	X	X	25.000	VAR	25.000	Kılıçözü Deresi	YOK	148.207	3,5	
İlçeler	Akçakent Belediyesi			X								3.566		
	Akpınar Belediyesi	X			X	X	311		311			7.094		
	Boztepe Belediyesi	X			X	X	500		500			5.197		
	Çiçekdağı Belediyesi	X			X	X	5315,9		5315,9			13.505		
	Kaman Belediyesi	X			X	X	X	3.630	YOK	3.630	-	YOK	34.626	-
	Mucur Belediyesi			X									18.219	

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği" kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, iletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Kırşehir Organize Sanayi Bölgesinde toplamda 58 firma için yer tahsisi yapılmış, yer tahsisi yapılan 58 firmadan 50 adedi faal durumdadır. Faal olan bu firmaların 43 adedi üretime yönelik faaliyetlerde bulunmaktadır. Organize Sanayi Bölgesinin doluluk oranı %75 olup, bu oranın %10' luk kısmı inşaat halindedir

Kırşehir Merkez ilçede yer alan Kılıçözü Sanayi Sitesi 555.820 m² lik bir alan üzerine kurulmuş olup, 680 adet işletme alanından ibarettir. Bu 680 adet işletme alanından 558' i faaliyet halinde olup, 122 adet alan boş veya depo alanı olarak kullanılmaktadır. Kılıçözü Küçük Sanayi Sitesinde 15 adet firma sanayi faaliyeti gerçekleştirmektedir.

İlimiz ilçelerinden olan Kaman ve Mucur ilçelerinde de OSB' ler planlanmış olup, çalışmalar hala devam etmektedir.

Çizelge B.15 – 2021 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu

(Atıksu Bilgi Sistemi, 2022)

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği" kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, iletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge B.16 – 2021 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı

(Atıksu Bilgi Sistemi, 2022)

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT'si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisi		10
Turizm Tesisi veya Site Yönetimi		
Diğer		6

B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

Evsel nitelikli katı atıkların depolanması amacıyla Kırşehir Belediyesi ile Akpınar, Boztepe, Kaman ve Mucur İlçe Belediyelerinin ortaklaşa kurmuş oldukları Kırşehir Belediyeleri Su Hizmetleri Birliğince işletilecek olan Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde birliğe üye belediyelerin evsel nitelikli katı atıkları düzenli bir şekilde depolanması işlemi yapılarak katı atıkların bertarafının icra edileceği atık depolama sahası yapılmıştır. Hali hazırda Düzenli Katı Atık Depolama Sahasında Kırşehir Belediyesine ait evsel nitelikli katı atıkları depolanmaktadır. Katı atık düzenli depolama tesislerinde biriken/oluşan çöp suları ve atık suların toprağı ve suları kirletmemesi için pis hattı yapılarak ana kolektöre bağlantısı yapılarak ve buradan Kırşehir Atıksu Arıtma Tesisine gönderilmektedir.

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Birliğe üye diğer belediyelerin katı atık düzenli depolama sahasına olan uzaklıkları sebebiyle katı atıkların nakliyesi için ara transfer istasyonlarının kurulması gerekmektedir. Evsel nitelikli katı atıkların düzenli depolama sahasına götüremeyen belediyeler, mevcut atık sahalarını kullanmaktadır.

İlimiz, Akçakent ve Çiçekdağı İlçe Belediyeleri evsel nitelikli katı atıklarının bertarafı için Yozgat İli Katı Atık Bertaraf tesisleri Birliğine (YOKAB) üye olmuş olup, ilçelerin depolama sahasına olan uzaklıkları sebebiyle evsel nitelikli katı atıkların bertarafı için mevcut atık depolama sahalarını kullanmaktadırlar.

B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

İlimiz Merkez İlçe nüfusunun atıksularının arıtılma işleminin yapıldığı Kırşehir Belediyesine ait atıksu arıtma tesisinde arıtılan atıksular, herhangi bir amaç için kullanılmamakta olup, Kızılırmak Nehri havzasında yer alan Kılıçözü Deresine deşarj edilmektedir.

İlçe belediyelerinden Kaman Belediyesine ait atıksu arıtma tesisinde arıtılan sular alıcı ortama deşarj edilmekte olup, diğer ilçe belediyelerinin atıksu arıtma tesisleri inşa projesi devam etmesi sebebiyle ilçe nüfusundan kaynaklı atıksuların geri kazanım ve tekrar kullanılma durumu yoktur.

Çizelge B.17 – 2021 yılı itibarıyla arıtıldıktan sonra bertaraf edilen atıksu durumu

(Atıksu Bilgi Sistemi, 2022)

ARITILDIKTAN SONRA BERTARAF EDİLEN ATIKSU DURUMU							
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	TOPLAM (m ³ /yıl)
14.378.018	3.800	7.400		45.550			14.378.018

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

İlimizde endüstriyel faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, Merkez İlçede faaliyette olmak üzere 1 adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Kaman ve Mucur ilçelerinde yapılması ve işletilmesi planlanan Organize Sanayi Bölgelerinin çalışmaları devam etmektedir.

İl merkezinde yer alan OSB' ye ait atıksu arıtma tesisi bulunmamakta olup, OSB içerisinde toplanan atıksular Kırşehir Belediyesi Kanalizasyon sistemine bağlanmıştır. OSB bünyesinde yer alan tesislerden münferit Atıksu Arıtma Tesisleri bulunanları mevcuttur

Çizelge B.18 - 2020 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler
(Kirlenmiş Saha Değerlendirme ve İzleme Komisyonu, Yıl)

Tespit Edilmiş Kirlenmiş Sahanın Yeri(İlçe/Mevki)	Tespit Edilmiş Kirlenmenin Nedeni	Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışma var mı?		Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışmalarda kullanılan temizleme faaliyetleri ve yöntemleri
		-	-	

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

İlimizde madencilik faaliyetleri yaygın bir şekilde yapılmaktadır. Başlıca; taş ocakları, kum ocakları, demir, kömür, feldispat, florit, kaya tuzu, mermer ve granit gibi maden işletmeciliği yapılmaktadır.

Madencilik faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği kapsamında İlimiz sınırları içerisinde üretim faaliyetleri bitmiş herhangi bir madencilik çalışması olmaması sebebiyle Doğaya Yeniden Kazandırma işlemi bulunmamaktadır.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge B.19 – 2021 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(Kırşehir İl Tarım Ve Orman Müdürlüğü, 2022)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	25.085	265.366
Fosfor	28.180	
Potas	2.282,9	
TOPLAM	55.828,41	

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.20 - 2021 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(Kırşehir İl Tarım Ve Orman Müdürlüğü, 2022)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Böceklerle Mücadele	1.452 lt	6.837
Herbisitler	Yabancı otlarla Mücadele	1.800 kg + 14.072 lt	148.312
Fungisitler	Hastalık Etmenleri İle Mücadele	25.042 kg + 165 lt	21.895
Rodentisitler	Kemirgenlerle Mücadele	11 kg	1.100
Nematositler	Nematotlarla Mücadele	-	0
Akarisitler	Akarlarla Mücadele	125 lt	250
Kışlık ve Yazlık Yağlar	Kabuklu bitler ile Mücadele	-	0
Diğer	-	1050 kg	300
TOPLAM		26.853 kg+ 15.814 lt	178.694

Çizelge B.21 - 2021 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

(Kaynak, yıl)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde su ve toprak kirliliğine etki eden unsurlar; sanayileşme, kentleşme ve nüfus artışı, zirai mücadele ilaçları ve kimyasal gübreler olarak gruplandırılabilir.

İlimizde 454.720 hektar alanda tarım yapılmaktadır. Bu alanın yaklaşık 42.176 hektarında sulu tarım, geri kalan 412.544 hektarında ise kuru tarım yapılmaktadır. Üretim deseni: Hububat (Buğday, Arpa, Yulaf vs.), Şeker pancarı, Nohut, Mercimek, Macar Fiğ, Yonca, Slajlık Mısır, Ceviz ve elma bahçelerinden oluşmaktadır. Sonuç olarak İlimiz de damla sulama ve yağmurlama sulama kullanımı yaygın bir şekilde yapılmakta olup ortalama dekara 1000 m³ lük su kullanılmaktadır. Son yıllarda yağışların az olması nedeni aşırı su tüketimi gerçekleşmekte olup göl baraj ve akarsu kaynaklarında su azalması nedeni ile sulu tarım alanları daralmaktadır. Hayvancılığın hızla gelişmesi ile hayvansal atıkların artışı nedeni ile

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

İlimiz de hayvansal atıklardan kaynaklı çevre kirliliğinin oluşa bileceği ön görülmektedir. (Kırşehir Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2019)

Sanayinin çevre üzerindeki olumsuz etkisi diğer faktörlerden çok daha fazladır. Sanayi kuruluşlarının sıvı atıkları ile su kirliliğine ve dolaylı olarak da yine su kirliliğine bağlı olarak, toprak ve bitki örtüsü üzerinde aşırı kirlenmelere sebep olduğu ve doğa tahribine yol açtığı bilinmektedir.

İl ve İlçe Belediyelerinde evsel nitelikli atıksular için yapılmakta olan arıtma tesisleri ile atık suların çevreye olan olumsuz etkileri minimize edilmektedir. Ayrıca Organize Sanayi Bölgesinde kurulan arıtma tesisleri de sanayi kaynaklı su kirliliği yükünü azaltmaya yönelik çalışmalardır.

İlimizde yer alan yenilebilir enerji kaynakları (HES, RES) ile enerji üretiminde önemli bir potansiyel olan ucuz ve çevreci kaynaklar kullanılmaya başlanmasıyla çevreye etkisi olumlu yansımaktadır.

Kaynaklar

- Belediye Başkanlığı
- Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- <http://www.tuik.gov.tr/>

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları

Evsel nitelikli katı atıkların depolanması amacıyla Kırşehir Belediyesi ile Akpınar, Boztepe, Kaman ve Mucur İlçe Belediyelerinin ortaklaşa kurmuş oldukları Kırşehir Belediyeleri Su Hizmetleri Birliğince işletilecek olan Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde birliğe ye belediyelerin evsel nitelikli katı atıkları düzenli bir Şekilde depolanması işlemi yapılarak katı atıkların bertarafının icra edileceği atık depolama sahası yapılmıştır. Halihazırda Düzenli Katı Atık Depolama Sahasında Kırşehir Belediyesine ait evsel nitelikli katı atıkları depolanmaktadır.

Birliğe ye diğer belediyelerin katı atık düzenli depolama sahasına olan uzaklıkları sebebiyle katı atıkların nakliyesi için ara transfer istasyonlarının kurulması gerekmektedir. Evsel nitelikli katı atıklarını düzenli depolama sahasına götüremeyen belediyeler, mevcut atık sahaslarını kullanmaktadır.

İlimiz, Akçakent ve Çiçekdağı İlçe Belediyeleri evsel nitelikli katı atıklarının bertarafı için Yozgat İli Katı Atık Bertaraf tesisleri Birliğine (YOKAB) ye olmuş olup, ilçelerin depolama sahasına olan uzaklıkları sebebiyle evsel nitelikli katı atıkların bertarafı için mevcut atık depolama sahaslarını kullanmaktadırlar.

İlimizde katı atık kompozisyonu ile ilgili bilgi mevcut değildir

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.22 - 2021 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri (Belediyeler,2022)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya	Birliğin Adı Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Üretilen Katı Atık Miktarı (ton/gün)	Toplanan Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor? (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Birlikleri (BB))	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi				
		Yaz	Kış		Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon)	Yakma	Düzensiz Depolama	Depo Gazından Enerji Üretimi
Kırşehir		148.207	148.207	140	140	140	0,94	0,94	-	B	Var	-	-	-	Var
Kaman		35.763	35.763		9,29	9,29	1,34	1,34	-	(B)	-	-	-	Var	-
Akçakent		840	840	1,75	2	1,5	2,38	1,79	-	(BŞ)	-	-	-	Var	-
Akpınar		4000	2900	8	6	2	2,07	-	-	-	-	-	-	Var	-
Özbağ		4100	3450												
İl Geneli		242.938	242.938												

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

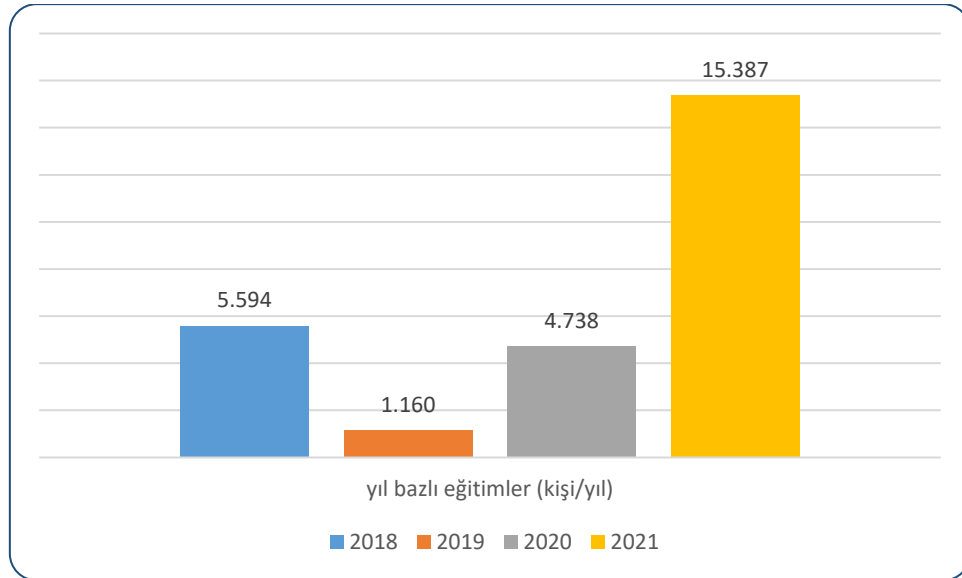
Çizelge C.23 – 2021 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi
(Kırşehir Belediye Başkanlığı, 2022)

Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m ³ /yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m ³ /yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi		Hafriyat Toprağı Yönetimi
			Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Düzenli Depolama Tesisi Sayısı	Döküm Sahası Sayısı
Kırşehir Belediyesi	134.000	277.000	Yok	Var	3
İl Geneli (Toplam)	134.000	277.000			

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

C.3.1. Eğitimler

İl Müdürlüğümüzce verilen Sıfır Atık Projesi Eğitimi sonrasında İlimizde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarınca odak noktaları belirlenmiş ve daha sonra bu odak noktaları kendi kurum veya kuruluşlarında 2021 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 15.387 kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik C.10 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2022)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Çizelge C.24 – 2021 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri
(Kırşehir Belediye Başkanlığı, 2022)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Kırşehir Belediyesi	1	2000	
Mobil Atık Getirme MerkeziBelediyesi			
Mobil Atık Getirme Merkezi AVM			

C.3.3. Sıfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

Çizelge C.25 – 2021 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı

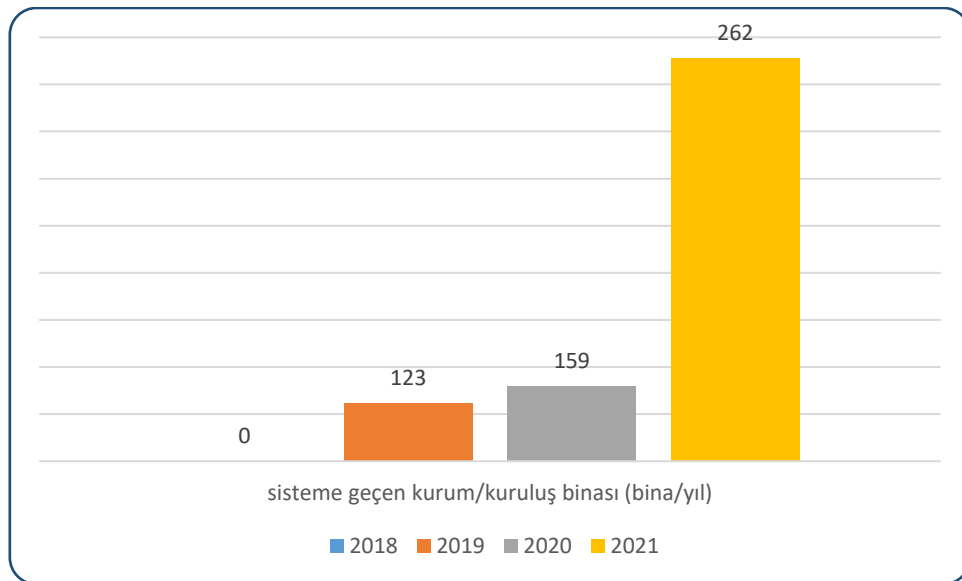
(https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/, 2022)

Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gereken Mahalli İdareler	İl Genelindeki Toplam Sayı	Sıfır Atık Belgesi Alan Belediye Sayısı
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus ve üzeri)		
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus altı)		
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri		4
Belediye Birlikleri		
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri Dışındaki Diğer Belediyeler		
İl Özel İdareleri Mücadir Alan Dışı		

Çizelge C.26 – 2021 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan(faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina yerleşkelerin sayısı

(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2022)

Kurum Türü	Toplam Kurum Sayı	Sıfır Atık Belgesi alan bina/yerleşke sayısı
300 ve üzeri Konuta Sahip Siteler	3	3
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisleri	59	55
Alışveriş Merkezleri	0	0
Belediyeler	4	4
ÇŞİD İl Müdürlüğü	1	1
Eğitim Kurumları ve Yurtlar	185	143
Havalimanları	0	0
İl Özel İdareleri	0	0
İş merkezi ve Ticari Plazalar	0	0
Kamu Kurum ve Kuruluşları	131	87
Konaklama İşletmeleri	3	3
Limanlar	0	0
Organize Sanayi Bölgeleri	1	1
Sağlık Kuruluşları	36	39
Tren ve Otobüs Terminalleri	0	0
Zincir Marketler	99	98
Serbest Bölgeleri, Sanayi Siteleri	0	0
Laboratuvarlar, Hukuk Büroları, Dernek, Kooperatif, Çevre Danışmanlık Firmaları ve Meslek Kuruluşları, Tüzel Kişiliğe Sahip Kuruluşlar	0	0
Kafeterya ve Restoranlar	0	0
Kargo Şirketleri	0	0
Diğer	14	11
27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	0	0

Grafik C.11 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen il genelindeki bina ve yerleşkelerin sayısı
(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2022)

C.4. Ambalaj Atıkları

Çizelge C.27 - 2020 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları*

(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2022)

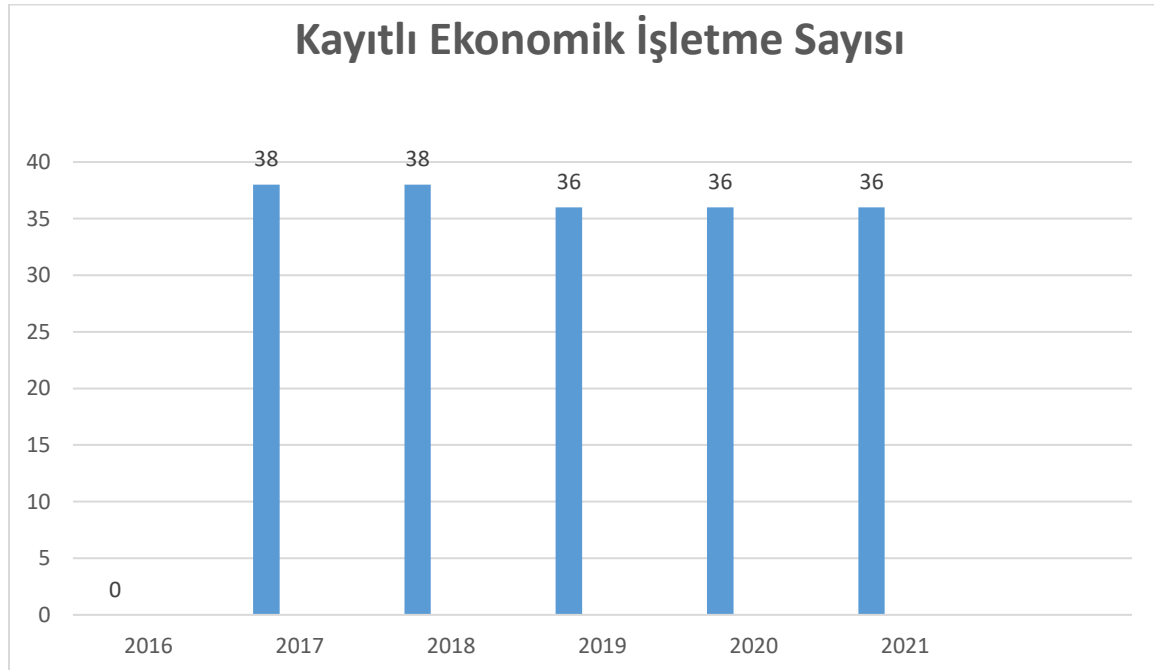
Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	409.190	
Metal		15.380
Kompozit		
Kağıt Karton	1.492.775	437.011
Cam		
Ahşap	6.920	
Karışık	498,032	62.252
Toplam		

Ambalaj Bilgi Sisteminde 2021 yılı istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında Ambalaj Bülteninden ulaşılabilir.

Çizelge C.28 - 2021 yılında kayıtlı ekonomik işletme sayısı

(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2022)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	36
Ambalaj Üreticisi Sayısı	0
Tedarikçi Sayısı	0

Grafik C.12 – Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı

(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2022)

Çizelge C.29 - 2021 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2022)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisleri (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
5			

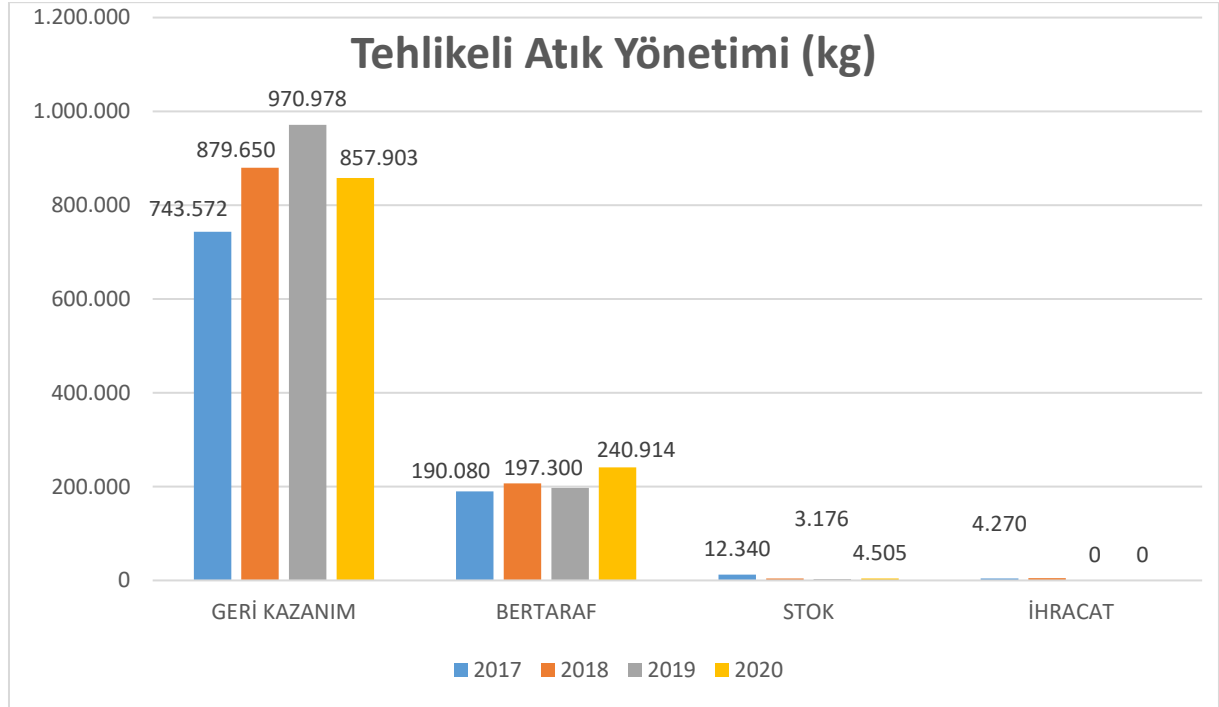
Çizelge C.30 - 2021 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2022)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisleri (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt- Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
3	3						

*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir.

Grafik C.13 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2022)

C.5. Tehlikeli Atıklar

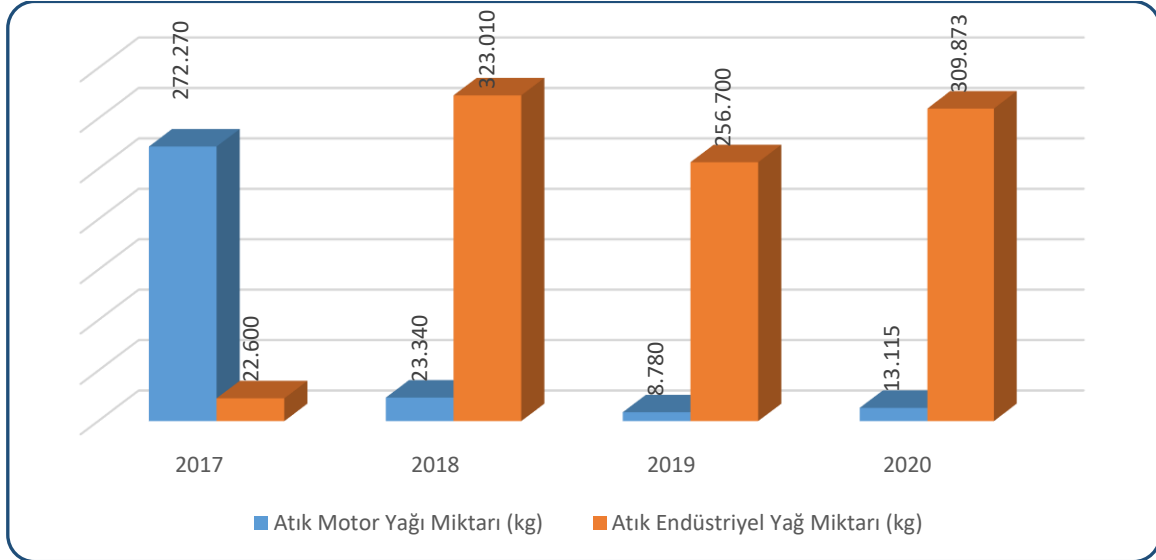
Grafik C.14 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

Çizelge C.31 - 2020 yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

Atık Kodu	Atık İşleme Yöntemi Kodu	Toplam (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	3.168
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	5.500
R9	Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer tekrar kullanımları	320.598
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi	489.694
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların stoklanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	38.943
D5	Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücreli depolama ve benzeri)	24.780
D9	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen fiziksel-kimyasal işlemler (örn: buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	214.210
D10	Yakma (karada)	1.924

*Atık Beyan Sisteminde yer alan tehlikeli atık verisi, atık üreticilerinin gerçekleştirdikleri beyanlardan oluşmakta olup edilen yılda atık üreticisinin tesisinde oluşan ve geri kazanım/bertaraf amacıyla atık işleme tesisine gönderilen tehlikeli atık verisini içermektedir.

C.6. Atık Yağlar

Grafik C.15 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &
(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

Çizelge C.32 – 2020 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları
(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

Geri kazanım ^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
322.988	0	0	60

[&] Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen atık pil ve akümülatörlerin toplam miktarını gösterir.

Çizelge C.33 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
340		6760	4401	8170	15030	5455

*Atık kodları:

- 160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler
- 160602 Nikel kadmiyum piller
- 160603 Cıva içeren piller
- 160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)
- 160605 Diğer piller ve akümülatörler
- 160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler
200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

02/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; "20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar" kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve "20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)" kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

Çizelge C.34 – 2020 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler

(Atık Beyan Sistemi, 2022)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
0	9.277,00	0	0

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

Çizelge C.35 – 2020 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler

(Atık Beyan Sistemi, 2022)

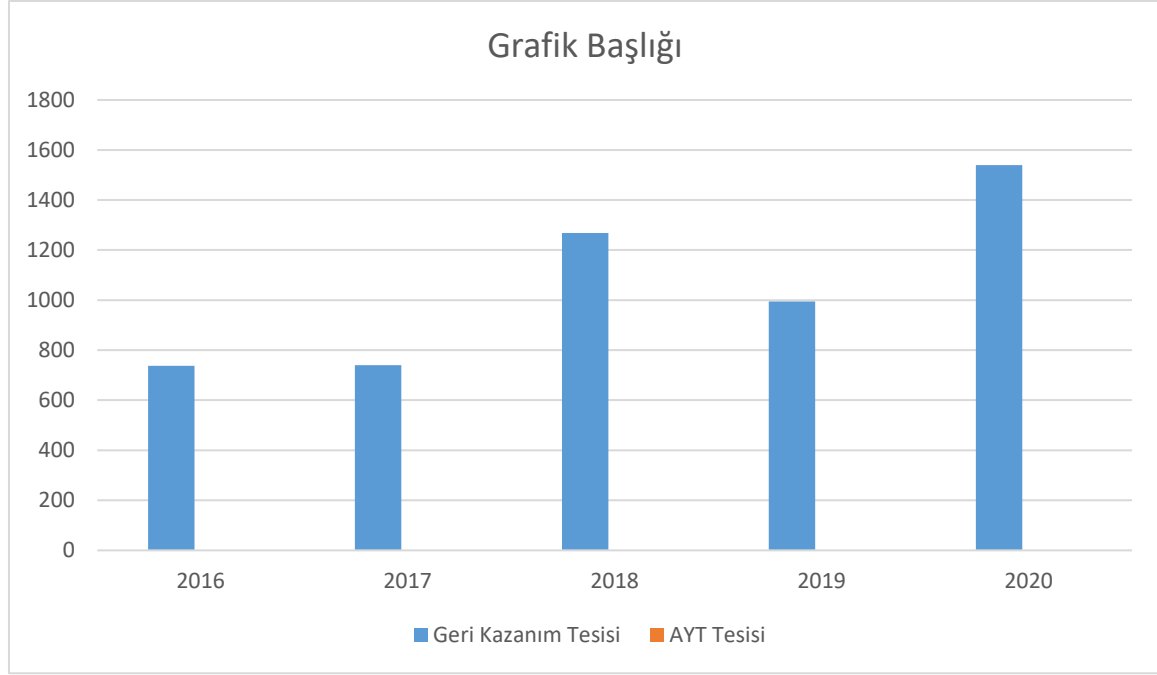
ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesis Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesis Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
1		1			1.540.000

Çizelge C.36 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)

(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Geri Kazanım Tesis	687,090	489.850	737.420	740.650	1.267.180	994.850	1.540.000
AYT Tesis							

Ömrünü tamamlamış lastik üreticileri (atık üreticisi) tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade eder.

Grafik C.16– Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Beyan Sistemi, 2022)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü (AEEE) Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (emplantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

İlimizde Atık Elektrik ve Elektronik Eşya üreten işletme bulunmamaktadır.

Çizelge C.37 – 2020 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar

(Kaynak, yıl)

AEEE'nin Biriktirildiği Atık Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE'lerin Biriktirildiği Aktarma Merkezleri Sayısı	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	Atık Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriktirilen AEEE Miktarı (ton)	İşlenen AEEE Miktarı (ton)

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

Çizelge C.38 – 2020 yılı teslim alınan ÖTA sayısı

(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	Teslim Alınan ÖTA Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)

C.12. Tehlikesiz Atıklar

Çizelge C.39 – 2020 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri

(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	500970
R3	Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/ geri dönüşümü (kompost ve diğer biyolojik dönüşüm süreçleri dahil)	94520
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	12
R5	Diğer anorganik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü	631760
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi	2729481
R_AHM	Alternatif hammadde işleme	3097030
D5	Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücreli depolama ve benzeri)	35458
D9	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen fiziksel-kimyasal işlemler (örn: buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	214210

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik”in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, “**Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar**” olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

Çizelge C.40 –2020 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi

(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.		35.458	D5

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde Termik Santral bulunmamaktadır.

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

C.13. Tıbbi Atıklar

İlde “Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmelik” kapsamında yapılan çalışmalardan söz edilerek Çizelge C.44, Çizelge C.45 oluşturulmalıdır.

Çizelge C.41 – 2021 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı

(Turanlar Çevre , 2022)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediye	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Kırşehir (Merkez)	x	-	x	-	208,520	-	x		x	Nevşehir
Akpınar	x	-	x	-	0,960	-	x		x	Nevşehir
Akçakent	x	-	x	-	0,265	-	x		x	Nevşehir
Boztepe	x	-	x	-	0,139	-	x		x	Nevşehir
Kaman	x	-	x	-	17,132	-	x		x	Nevşehir
Mucur	x	-	x	-	6,986	-	x		x	Nevşehir

Çizelge C.42 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı

(Turanlar Çevre , 2022)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	188.387	190.285	185.945	166.107	183.932	195.299	218.988	234.002

C.14. Maden Atıkları

İlimizde maden faaliyetleri çerçevesinde taş ve kum-çakıl ocakları bulunmaktadır. Bu ocaklardan çıkan pasa atıkları faaliyet sonrası rehabilitasyon çalışmaları için depolanmaktadır. Ayrıca İlimizde maden zenginleştirme tesisi bulunmamaktadır.

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Çizelge C.43 – 2021 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı

(Atık Yönetim Uygulaması,2022)

Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye)	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	2
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	1
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	-
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	5
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	-
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	-

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması
Ambalaj Bilgi Sistemi
Kırşehir Büyükşehir Belediyesi/Belediyesi Başkanlığı
Turanlar Çevre Teknolojileri

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla yükümlüdür.

Çizelge Ç.44 – 2021 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(BEKRA Bildirim Sistemi, 2022)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	1
Üst Seviye	1
TOPLAM	2

Çizelge Ç.45 – 2021 yılında BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları
(BEKRA Bildirim Sistemi, 2022)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	-
Üst Seviye	0
Kapsam Dışı	-
TOPLAM	0

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocoğrafik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Butomus umbellatus L.</i>	Butomaceae	Su menekşesi	D5	-	Avrupa-Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Lonicera etrusca Santi</i>	Caprifoliaceae	Hanimeli	G1.1	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Agrostemma githago L.</i>	Caryophyllaceae	Karamuk	G1.1	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Cerastium anomalum Waldst & Kit.</i>	Caryophyllaceae	-	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Holosteum umbellatum L. var. glutinosum (M.Bieb) Guy</i>	Caryophyllaceae	Şemsiye tel	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Silene compacta Fischer</i>	Caryophyllaceae	Sık çiçekli yapışkan otu	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Silene alba (Miller) Krause</i>	Caryophyllaceae	Gıcığı Ballica	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Ceratophyllum demersum L.</i>	Ceratophyllaceae	Tiki kuyruğu	D5	-	Avrupa-Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları, su içi,	-	-
<i>Atriplex hastata L.</i>	Chenopodiaceae	Karapazı	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Atriplex hortensis L.</i>		Karapazı	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Chenopodium album L.</i>	Chenopodiaceae	Ak kazayağı	G1.C	-	Çok bölgesel	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Salsola ruthenica Iljin</i>	Chenopodiaceae	Soda otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Anthemis cotula L.</i>	Compositae	Pis kokulu köpek papatyası	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Anthemis triumfettii (L.) All.</i>	Compositae	Papatya	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocoğrafik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Picnomon acarna</i> (L.) Cass.	Compositae	Pamuk dikenli	G1.C	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı.	-	-
<i>Pulicaria dysenterica</i> (L.) Cass.	Compositae	Pire otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Scolymus hispanicus</i> L.	Compositae	Altın dikenli	G1.C	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı.	-	-
<i>Scorzonera neset-ertasi</i> A.Duran	Compositae	Ertaş tekesakalı	E2.7	Endemik	İran-Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	CR	-
<i>Scorzonera sublanata</i> Lipschitz	Compositae	Tekesakalı	E2.7	-	Doğu Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Senecio vernalis</i> Waldst. & Kit.	Compositae	İmam kovuğu	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı.	-	-
<i>Sonchus asper</i> (L.) Hill subsp. <i>glaucescens</i> (Jordan) Ball	Compositae	Eşek gevreği	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Taraxacum bessarabicum</i> (Hornem.) Hand.-Mazz.	Compositae	Karahindiba	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Tanacetum vulgare</i> L.	Compositae	Acı çiçekli margrit	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları.	-	-
<i>Xanthium spinosum</i> L.	Compositae	Zincir pitrağı	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı.	-	-
<i>Xanthium strumarium</i> L.	Compositae	Domuz pitrağı	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı.	-	-
<i>Convolvulus arvensis</i> L.	Convolvulaceae	Tarla sarmaşığı	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Alyssum minus</i> (L.) Rothm. var. <i>minus</i>	Cruciferae	Kır kuduz otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Alyssum strigosum</i> Banks & Sol. subsp. <i>strigosum</i>	Cruciferae	Alıç Kuduz otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Calepina irregularis</i> (Asso) Thelling	Cruciferae	-	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları.	-	-

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocoğrafik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik	Cruciferae	Çoban çantası	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Cardamine hirsuta</i> L.	Cruciferae	Acı tere	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Clypeola jonthlaspi</i> L.	Cruciferae	-	G1.1	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Diplotaxis tenuifolia</i> (L.) DC.	Cruciferae	Yabani şebboy	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Erophila verna</i> (L.) Chevall. subsp. <i>praecox</i> (Stev.) Walters	Cruciferae	Çirçir otu	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Lepidium latifolium</i> L.	Cruciferae	Geniş yapraklı tere	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Malcolmia africana</i> L.	Cruciferae	-	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Nasturtium officinale</i> R. Br.	Cruciferae	Su teresi	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Neslia apiculata</i> Fish., May. & AveLall	Cruciferae	Trakya hardalı	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Sinapis arvensis</i> L.	Cruciferae	Hardal otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayır.	-	-
<i>Sisymbrium altissimum</i> L.	Cruciferae	Uzun meyveli bülbul otu	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Thlaspi perfoliatum</i> L.	Cruciferae	Çayır akçe çiçeği	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.	Cyperaceae	-	D5	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-
<i>Cyperus fuscus</i> L.	Cyperaceae	Esmir Venüs otu	D5	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-
<i>Cyperus longus</i> L.	Cyperaceae	Kırk boğum	D5	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocografik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Poa bulbosa</i> L.	Gramineae	Yumrukluk otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Poa trivialis</i> L.	Gramineae	Adi salkım otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Polygonum monspeliensis</i> (L.) Desf.	Gramineae	Kavak otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Vulpia ciliata</i> Dumort. ciliata	Gramineae	Saçaklı yumak	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Hypericum perforatum</i> L.	Hypericaceae	Binbirdelik otu, Kantaron	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları.	-	-
<i>Juncus articulatus</i> L.	Juncaceae	Eklemlili hasır otu	D5	-	Avrupa-Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-
<i>Juncus bulbosus</i> L.	Juncaceae	-	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-
<i>Juncus gerardi</i> Loisel.	Juncaceae	Tuzcul hasır otu	D5	-	İran-Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-
<i>Juncus inflexus</i> L.	Juncaceae	Şeritli hasır otu	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-
<i>Ballota nigra</i> L.	Labiatae	Kara köpek otu	G1.1	-	İran-Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Clinopodium vulgare</i> L.	Labiatae	Güveyik otu	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Lamium amplexicaule</i> L.	Labiatae	Ballıbaba	G1.1	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Lycopus europaeus</i> L.	Labiatae	Köpek otu	G1.1	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Marrubium vulgare</i> L.	Labiatae	Boz ot	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak döken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı.	-	-

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocografik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Trifolium campestre</i> Schreb.	Leguminosae	Hendek Üçgülü	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Trifolium hirtum</i> Ehrh.	Leguminosae	Tüylü üçgül	E2.7	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Trifolium repens</i> L.	Leguminosae	Ak üçgül	E2.7	-	Elementi bilinmiyor	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Trifolium resupinatum</i> L.	Leguminosae	Anadolu üçgülü	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Vicia sativa</i> L.	Leguminosae	Adi fiğ	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Asparagus officinalis</i> L.	Liliaceae	Kuşkonmaz	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları.	-	-
<i>Muscari armeniacum</i> Leichtl. ex Bak.	Liliaceae	Üzüm sümbülü	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Ornithogalum narbonense</i> L.	Liliaceae	Tükrük otu	G1.1	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Linum bienne</i> Miller	Linaceae	Yabani keten	E2.7	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Linum trigynum</i> L.	Linaceae	Keten	E2.7	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Lythrum salicaria</i> L.	Lythraceae	Kırmızı hevhulma	D5	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-
<i>Althaea officinalis</i> L.	Malvaceae	Tıbbi hatmi	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Lavatera punctata</i> All.	Malvaceae	Noktalı ebegümeci	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Malva neglecta</i> Wallr.	Malvaceae	Ebegümeci	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Malva sylvestris</i> L.	Malvaceae	Büyük ebegümeci	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-

KIŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocografik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Galium incanum</i> Sm.	Rubiaceae	Yarı çalı yoğurt otu	G1.1	-	Doğu Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Galium verum</i> L.	Rubiaceae	İlkbahar yoğurt otu	G1.1	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Populus alba</i> L.	Salicaceae	Akkavak	G1.C	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Populus nigra</i> L. (Kocabey klonu)	Salicaceae	Karakavak	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Salix triadra</i> L. ssp. <i>bormmuelleri</i> (Hauskn.) A. Skv.	Salicaceae	Keçi söğüdü	G1.1	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Salix alba</i> L.	Salicaceae	Ak söğüt	G1.1	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Kickxia commutata</i> (Bernh. ex Reichb.) Fritsch	Scrophulariaceae	-	E2.7	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-
<i>Linaria corifolia</i> Desf.	Scrophulariaceae	Nevruz çiçeği	E2.7	Endemik	İran - Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	LC	-
<i>Parentucellia latifolia</i> (L.) Caruel subsp. <i>latifolia</i>	Scrophulariaceae	-	E2.7	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-
<i>Verbascum gnaphalodes</i> Bieb.	Scrophulariaceae	Sığır kuyruğu	G1.1	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Verbascum cheiranthifolium</i> Boiss. subsp. <i>asperulum</i> (Biss.) Murb.	Scrophulariaceae	Sığır kuyruğu	G1.1	Endemik	İki bölge	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	LC	-
<i>Veronica pusilla</i> Kotschy var. <i>pusilla</i>	Scrophulariaceae	Yavşan otu	E2.7	-	Çok bölge	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-
<i>Veronica arvensis</i> L.	Scrophulariaceae	Tarla yavşanı	E2.7	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocografik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Mentha spicata</i> L.	Labiatae	Yaban nanesi	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-
<i>Prunella vulgaris</i> L.	Labiatae	Erik otu	E2.7	-	Avrupa Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-
<i>Salvia viridis</i> L.	Labiatae	Yabani ada çayı	G1.1	-	akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Teucrium scordium</i> L. subsp. <i>scordoides</i> (Schreber) Bornm.	Labiatae	Kurtluca	G1.1	-	Avrupa Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kemiş yatakları, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Galega officinalis</i> L.	Leguminosae	Keçi sedef otu	G1.1	-	Avrupa Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Glycyrrhiza glabra</i> L. var. <i>glandulifera</i> (Waldst. & Kit.) Regel & Herder.	Leguminosae	Dikenli meyan	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Lathyrus aphaca</i> L. var. <i>affinis</i> (Guss.) Arc.	Leguminosae	Yabani mürdümük	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-
<i>Lotus corniculatus</i> L. var. <i>corniculatus</i>	Leguminosae	Sarı çiçekli gazel otu	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Medicago lupulina</i> L.	Leguminosae	Yonca	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-
<i>Medicago rigidula</i> (L.) All. var. <i>rigidula</i>	Leguminosae	Sert yonca	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-
<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Desr.	Leguminosae	Sarı taş yoncası	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-
<i>Onobrychis tournefortii</i> (Wild.) Desv.	Leguminosae	Evliya otu	G1.1	Endemik	IUCN	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	LC	-
<i>Ononis spinosa</i> L.	Leguminosae	Kayış kıran	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-
<i>Sophora alopecuroides</i> L. var. <i>alopecuroides</i>	Leguminosae	Acı meyan	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırar,	-	-

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocoğrafik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Morus alba</i> L.	Moraceae	Akdut	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Morus nigra</i> L.	Moraceae	Karadut	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Oleaceae	Kurtbağrı	G1.C	-	Avrupa - Sibiry	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Orchis laxiflora</i> Lam.	Orchidaceae	Sahlep sümbülü	E2.7	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Papaver dubium</i> L.	Papaveraceae	Meşkül haşhaşı	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Papaver rheas</i> L.	Papaveraceae	Gelincik	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Cedrus libani</i> A. Rich.	Pinaceae	Lübnan sediri	G3.F	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, iğne yapraklı ağaçların plantasyon alanı,	-	-
<i>Pinus nigra</i> Arn.	Pinaceae	Karaçam	G3.F	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, iğne yapraklı ağaçların plantasyon alanı,	-	-
<i>Plantago lanceolata</i> L.	Plantaginaceae	Sinir otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Plantago major</i> L.	Plantaginaceae	Sinir otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Plumbago europaea</i> L.	Plumbaginaceae	Avrupa kurşun otu	G1.C	-	Avrupa - Sibiry	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Polygonum amphibium</i> L.	Polygonaceae	Su çobandeğni eği	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Polygonum aviculare</i> L.	Polygonaceae	Çoban değneği	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Polygonum pulchellum</i> Loiss.	Polygonaceae	Güzel çoban değneği	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocoğrafik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Amygdalus orientalis</i> Miller	Rosaceae	Keçi bademi	G1.C	-	İran-Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Armeniaca vulgaris</i> Lam.	Rosaceae	Kayısı	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	Rosaceae	Adi aliç	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları,	-	-
<i>Cydonia oblonga</i> Miller	Rosaceae	Ayva	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Malus sylvestris</i> Miller	Rosaceae	Elma	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Potentilla reptans</i> L.	Rosaceae	Sürünücü beşparmak otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Prunus spinosa</i> L.	Rosaceae	Çakal eriği	F9.2	-	Avrupa-sibiry	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları,	-	-
<i>Prunus x domestica</i>	Rosaceae	Erik	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Pyrus communis</i> L. subsp. <i>communis</i>	Rosaceae	Armut	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Rosa canina</i> L.	Rosaceae	Kuşburnu	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları,	-	-
<i>Rubus sanctus</i> Schreber	Rosaceae	Bögürtlen	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları,	-	-
<i>Sanguisorba minor</i> Scop.	Rosaceae	Çayır düğmesi	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Rubia tinctorium</i> L.	Rubiaceae	Kökboya	G1.1	-	İran-Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocoğrafik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Echinophora tenuifolia</i> L.	Umbelliferae	Çögür otu	G1.C	-	İran - Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Eryngium creticum</i> Lam.	Umbelliferae	Göz dikenli	G1.C	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Falcaria vulgaris</i> Bernh.	Umbelliferae	Kaz ayağı	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Scandix stellata</i> Banks & Sol.	Umbelliferae	İğnelik	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Torilis arvensis</i> (Huds.) Link	Umbelliferae	İnce pıtrak	G1.1	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Urtica dioica</i> L.	Urticaceae	Isırgan	G1.1	-	Avrupa-Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Verbena officinalis</i> L.	Verbenaceae	Mine çiçeği	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Viola occulta</i> Lehm.	Violaceae	Gizemli menekşe	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Viola sieheana</i> Becker	Violaceae	Çayır menekşesi	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Tribulus terrestris</i> L.	Zygophyllaceae	Demir dikenli	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocoğrafik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Datura stramonium</i> L.	Solanaceae	Boru çiçeği	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Hyoscyamus niger</i> L.	Solanaceae	Göz tonumu Siyah ban otu	G1.C	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, yaprak dökken ağaçların plantasyon alanı ve açıklığı,	-	-
<i>Solanum dulcamara</i> L.	Solanaceae	Yaban yasemini	G1.1	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Sparganium erectum</i> L.	Sparganiaceae	Dik sığır sazi	D5	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Tamarix smyrnensis</i> Bunge	Tamaricaceae	İlgün	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları,	-	-
<i>Typha angustifolia</i> L.	Typhaceae	Dar yapraklı hasır otu	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Typha laxmannii</i> Lepechin	Typhaceae	Hasır otu	D5	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Typha latifolia</i> L.	Typhaceae	Geniş yapraklı hasır otu	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Ulmus minor</i> Miller subsp. minor	Ulmaceae	Ova karaağacı	F9.2	-	Doğu Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları,	-	-
<i>Berula erecta</i> (Huds.) Coville	Umbelliferae	Sukazayağı	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Conium maculatum</i> L.	Umbelliferae	Benekli baldıran	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Daucus broteri</i> Ten.	Umbelliferae	Yabani havuç	E2.7	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Daucus carota</i> L.	Umbelliferae	Havuç	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-
<i>Echinophora tournefortii</i> Jaub. & Spach	Umbelliferae	Çörtük	E2.7	-	İran-Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar,	-	-

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocografik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Polygonum bellardii</i> All.	Polygonaceae	Ot mercimeleği	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Rumex conglomeratus</i> Murr.	Polygonaceae	Labada	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Portulaca oleracea</i> L.	Portulacaceae	Portulak otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Potamogeton nodosus</i> Poiret	Potamogetonaceae	Boğumlu su şümbülü	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-
<i>Potamogeton pectinatus</i> L.	Potamogetonaceae	Tarakısı su şümbülü	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-
<i>Clematis vitalba</i> L.	Ranunculaceae	Akasma	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Consolida orientalis</i> (Gay) Schröd	Ranunculaceae	Bahçe hazeranı	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Ranunculus constantinopolitanus</i> (DC.) d'Urv	Ranunculaceae	Düğün çiçeği	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Ranunculus ficaria</i> L. subsp. <i>ficariiformis</i> Rouy & Fouc.	Ranunculaceae	Düğün çiçeği	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Ranunculus marginatus</i> d'Urv var. <i>trachycarpus</i> (Fish. & May.) Azn.	Ranunculaceae	Düğün çiçeği	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Ranunculus scleratus</i> L.	Ranunculaceae	Düğün çiçeği	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Thalictrum lucidum</i> L.	Ranunculaceae	Çayır sedefi	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Reseda lutea</i> L. var. <i>lutea</i>	Resedaceae	Yemen safranı	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Reseda luteola</i> L.	Resedaceae	Rezede çiçeği	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları.	-	-
<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	Rosaceae	Koyun otu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocografik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Briza humilis</i> Bieb.	Gramineae	Kuş yüreği	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Bromus tectorum</i> L.	Gramineae	Don Bromu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Bromus arvensis</i> L.	Gramineae	Tarla bromu	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Calamagrostis pseudophragmites</i> (Haller fil.) Koeler	Gramineae	-	E2.7	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	Gramineae	Köpekdişi ayrığı	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Dactylis glomerata</i> L.	Gramineae	Domuz ayrığı	E2.7	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) P.Beauv.	Gramineae	Darıcan	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Elymus repens</i> (L.) Gould	Gramineae	Tarla ayrığı	E2.7	-	İran - Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Hordeum geniculatum</i>	Gramineae	Yabani arpa	E2.7	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Hordeum murinum</i>	Gramineae	Pisipisi arpası	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Koeleria cristata</i> (L.) Pers.	Gramineae	Adi parlak ot	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	Gramineae	İtalyan çimi	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Lolium perenne</i>	Gramineae	İngiliz çimi	E2.7	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Phalaris arundinacea</i> L.	Gramineae	Kamışsı kuş yemi	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı.	-	-
<i>Phleum exaratum</i> Hochst. ex Griseb.	Gramineae	Tarla kelp	E2.7	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-
<i>Phragmites australis</i> (Call.) Trin. ex Steudel	Gramineae	Kamış	D5	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları.	-	-
<i>Poa annua</i> L.	Gramineae	Tavşan biyığı	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırlar.	-	-

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Tür adı	Familyası	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Kodu	Endemizm Durumu	Fitocoğrafik Bölge	Lokalite	Tehlike Kategorisi	Koruma Statüsü
<i>Fimbristylis bisumbellata</i> (Forsskal) Bubani	Cyperaceae	-	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Schoenoplectus lacustris</i> (L.) Palla	Cyperaceae	Su sardalya sazi	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Schoenoplectus triquetet</i> (L.) Palla	Cyperaceae	-	D5	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Schoenus nigricans</i> L.	Cyperaceae	-	D5	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Scirpoides holoschoenus</i> (L.) Sojak	Cyperaceae	Top saz	D5	-	Akdeniz	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, saz ve kamış yatakları,	-	-
<i>Tamus communis</i> L.	Dioscoreaceae	Dövülmüş avrat otu	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Dipsacus laciniatus</i> L.	Dipsacaceae	Uyuz otu	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları,	-	-
<i>Hippophae rhamnoides</i> L. subsp. <i>caucasica</i> Rousi	Elaeagnaceae	Yabani iğde	F9.2	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları,	-	-
<i>Equisetum ramosissimum</i> Desf.	Equisetaceae	Atkuyruğu	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Euphorbia palustris</i> L.	Euphorbiaceae	Bataklık sütleğeni	F9.2	-	Avrupa - Sibirya	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, ıslak ağaçlıklı bataklık fundalıkları,	-	-
<i>Centaureum spicatum</i> (L.) Fritsch	Gentianaceae	Kırmızı kantaron	E2.7	-	-	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırılar,	-	-
<i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Hérit subsp. <i>cicutarium</i>	Geraniaceae	Dönbaba	E2.7	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırılar,	-	-
<i>Geranium tuberosum</i> L.	Geraniaceae	Yumrulu turna qağası	E2.7	-	İran-Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırılar,	-	-
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	Gramineae	Sülüklü	G1.1	-	Geniş yayılışlı	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, akarsu kenarında söğüt ve kavak baskın olduğu alanlar ve açıklığı,	-	-
<i>Apera intermedia</i> Hackel	Gramineae	-	E2.7	-	İran - Turan	Kırşehir: Kocabey kavak plantasyon sahası, düzenlenmemiş nemli çayırılar,	-	-

Resim C.1 - Scorzonera neset-ertassii Türü
(Kırşehir Orman ve Su İşleri Müdürlüğü, 2020)

D.2. Fauna

Familya	Tür	Türkçe adı	EUNIS Habitat Tipi	Lokalite	Tehlike Kategorileri IUCN	Popülasyon Durumu	Korunma Statüsü BERN	Gözlem veya Örnek
Ranidae	<i>Rana ridibunda</i>	Ova Kurbağası	F9-2, G1-1	Bataklık	LC	Nadir	EK III	Gözlem
Bufo	<i>Bufo bufo</i>	Siğilli Kurbağa	E2.7, F9.2, G1.1, G1.C, G3.F, D5	Alanın tamamında	LC	Az	EK-III	Literatür
Bufo	<i>Pseudepidalea viridis</i>	Gece kurbağası	E2.7, F9.2, G1.1, G1.C, G3.F, D5	Alanın tamamında	LC	Nadir	EK-II	Literatür

Familya	Tür	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Tipi	Lokalite	Tehlike kategorileri IUCN	Popülasyon Durumu	Korunma statüsü BERN	Gözlem veya Örnek
Cyprinidae	<i>Capoeta sieboldii</i>	Siraz	İrmak	İrmak	LC	Az	-	Literatür
Cyprinidae	<i>Cyprinus carpio</i>	Sazan	İrmak	İrmak	LC	Çok	-	Literatür
Cyprinidae	<i>Leuciscus cephalus</i>	Kefal	İrmak	İrmak	LC	Çok	-	Literatür
Cyprinidae	<i>Tinca tinca</i>	Kadife	İrmak	İrmak	NE	Çok	-	Literatür
Cyprinidae	<i>Pseudorasbora parva</i>	Çizgili sazancık	İrmak	İrmak	LC	Çok	-	Literatür
Cyprinidae	<i>Chalcalburnus mossulensis</i>	Gümüş kolyoz	İrmak	İrmak	LC	az	-	Literatür
Cyprinidae	<i>Chandorostoma regium</i>	Kara burun	İrmak	İrmak	LC	Çok	-	Literatür
Cyprinidae	<i>Barbus plebejus</i>	Bıyıklı balık	İrmak	İrmak		az		
Esocidae	<i>Esox lucius</i>	Turna	İrmak	İrmak	NE	az		Literatür
Atherinidae	<i>Atherina boyeri</i>	Gümüş Balığı	İrmak	İrmak	LC	az	-	Literatür
Percidae	<i>Sander lucioperca</i>	Ak balık	İrmak	İrmak	LC	az	-	Literatür
Siluridae	<i>Siluris glanis</i>	Yayın balığı	İrmak	İrmak	LC	az	-	Literatür

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Familiya	Tür	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Tipi	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri IUCN	Popülasyon Durumu	Korunma Statüsü BERN	Gözlem veya Örnek
Testudinidae	<i>Testudo graeca</i>	Adi toşbağa	E2.7, F9.2, G1.C, G3.F	-	Alanın tamamında	VU	Az	EK II	Literatür
Emydidae	<i>Emys orbicularis</i>	Benekli Kaplumbağa	D5	-	Irmak, ara kolları	NT	Az	EK II	Literatür
Lacertidae	<i>Lacerta trilineata</i>	İri yeşil Kertenkele	E2.7, G1.1, G1.C, G3.F	-	Alanın tamamında	LC	Az	EK II	Literatür
Colubridae	<i>Coluber schmidtii</i>	Kırmızı yılan	E2.7, G1.1, G1.C, G3.F	-	Alanın tamamında	LC	Az	EK II	Literatür
Colubridae	<i>Natrix natrix</i>	Yarı sucul yılan	D5	-	Otsu Ekosistem Orman Ekosistemi	LC	Az	EK III	Literatür
Colubridae	<i>Natrix tessellata</i>	Su yılanı	D5	-	Sucul Ekosistem	LC	Az	EK II	Literatür
Colubridae	<i>Coronella austriaca</i>	Avusturya yılanı	E2.7, F9.2, G1.1, G1.C, G3.F	-	Alanın tamamında	LC	Az	EK III	Literatür
Colubridae	<i>Coronella caspius</i>	Hazer yılanı	E2.7, G1.1, G1.C, G3.F	-	Alanın tamamında	LC	Az	EK III	Literatür

Familiya	Tür	Türkçe adı	EUNIS Habitat Tipi	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri IUCN	Popülasyon Durumu	Korunma Statüsü BERN	Gözlem veya Örnek
Ardeidae	<i>Egretta garzetta</i>	Küçük Ak Balıkçıl	Irmak	-	Irmak	LC	Nadir	EK II	Literatür
Ardeidae	<i>Egretta alba</i>	Büyük Ak Balıkçıl	Irmak	-	Irmak	LC	Nadir	EK II	Literatür
Ardeidae	<i>Ardea cinerea</i>	Gri Balıkçıl	Irmak	-	Irmak	LC	Nadir	EK III	Literatür
Threskiornithidae	<i>Plegadis falcinellus</i>	Çeltikçi	Irmak	-	Irmak	LC	Nadir	EK II	Literatür
Threskiornithidae	<i>Platalea leucorodia</i>	Kaşıkçı	Irmak	-	Irmak	LC	Nadir	EK II	Literatür
Rallidae	<i>Gallinula chloropus</i>	Sutavuğu	Irmak	-	Irmak	LC	Az	EK III	Literatür
Corvidae	<i>Pica pica</i>	Saksağan	E2.7, F9.2, G1.1, G1.C, G3.F	-	Orman ekosistemi	LC	Çok	-	Literatür
Ciconiidae	<i>Ciconia ciconia</i>	Leylek	E2.7, F9.2	-	Bitki örtüsünün az olduğu, tarla kenarları	LC	Az	EK II	Literatür
Anatidae	<i>Tadorna ferruginea</i>	Angıt	Irmak	-	Irmak	LC	Çok	EK II	Literatür
Anatidae	<i>Tadorna tadorna</i>	Suna	Irmak	-	Irmak	LC	Çok	EK II	Literatür
Anatidae	<i>Anas crecca</i>	Çamurcun Ördek	Irmak	-	Irmak	LC	Az	EK III	Literatür
Anatidae	<i>Anas platyrhynchos</i>	Yeşilbaş Ördek	Irmak	-	Irmak	LC	Az	EK III	Literatür
Strigidae	<i>Strix aluco</i>	Alaca Baykuş	G1.C, G3.F	-	Çayırılık, ağaçsı ve fundalık yerler	LC	Nadir	EK II	Literatür
Accipitridae	<i>Circus aeruginosus</i>	Saz Delicesi	E2.7, F9.2, G1.1, D5	-	Sazlıklar	LC	Nadir	EK II	Literatür
Accipitridae	<i>Buteo buteo</i>	Şahin	E2.7, F9.2, G1.1	-	Düz alanlar, step ekosistem	LC	Nadir	EK II	Literatür
Accipitridae	<i>Buteo rufinus</i>	Kızıl Şahin	E2.7, F9.2, G1.1	-	Düz alanlar, step ekosistem	LC	Nadir	EK II	Literatür

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Familiya	Tür	Türkçe adı	EUNIS Habitat Tipi	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri IUCN	Popülasyon Durumu	Korunma Statüsü BERN	Gözlem veya Örnek
Accipitridae	<i>Aquila chrysaetos</i>	Kaya Kartalı	E2.7, F9.2, G1.1	-	Düz alanlar, step ekosistem	LC	Nadir	EK II	Literatür
Falconidae	<i>Falco tinnunculus</i>	Kerkenez	E2.7, F9.2, G1.1	-	Düz alanlar, step ekosistem	LC	Nadir	EK II	Literatür
Falconidae	<i>Falco subbuteo</i>	Delice Doğan	E2.7, F9.2, G1.1	-	Düz alanlar, step ekosistem	LC	Nadir	EK II	Literatür
Falconidae	<i>Falco peregrinus</i>	Gökdoğan	E2.7, F9.2, G1.1	-	Düz alanlar, step ekosistem	LC	Nadir	EK II	Literatür
Strigidae	<i>Bubo bubo</i>	Puhu	E2.7, F9.2, G1.1	-	Orman ekosistemi	LC	Nadir	EK II	Literatür
Phasianidae	<i>Alactoris chukar</i>	Kımalı keklik	E2.7, F9.2, G1.1	-	Çayır, bitki örtüsü az olan yerler.	LC	Nadir	EK II	Literatür
Phasianidae	<i>Perdix perdix</i>	Çil keklik	E2.7, F9.2, G1.1	-	Çayır, bitki örtüsü az olan yerler.	LC	Nadir	EK II	Literatür
Phasianidae	<i>Coturnix coturnix</i>	Bıldırcın	E2.7, F9.2, G1.1	-	Çayır, bitki örtüsü az olan yerler.	LC	Nadir	EK II	Literatür
Phasianidae	<i>Phasianus colchicus</i>	Sülün	E2.7, F9.2, G1.1	-	Çayır, bitki örtüsü az olan yerler.	LC	Nadir	EK II	Literatür
Meropidae	<i>Merops apiaster</i>	Ankuşu	E2.7, F9.2, G1.1	-	Otsu Ekosistem	LC	Nadir	EK II	Literatür
Alaudidae	<i>Galarida cristata</i>	Tepeli toygar	E2.7, F9.2, G1.1, G1.C	-	Otsu Ekosistem	LC	Az	EK III	Literatür

Familiya	Tür	Türkçe adı	EUNIS Habitat Tipi	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri IUCN	Popülasyon Durumu	Korunma Statüsü BERN	Gözlem veya Örnek
Hirundinidae	<i>Hirundo rustica</i>	İs (Kır) Kırlangıcı	E2.7, F9.2, G1.1	-	Orman Ekosistemi	LC	Az	EK II	Literatür
Motacillidae	<i>Motacilla alba</i>	Ak Kuyruksallayan	E2.7, F9.2, G1.1	-	Çayır	LC	Az	EK II	Literatür
Motacillidae	<i>Motacilla flava</i>	Sarı Kuyruksallayan	E2.7, F9.2, G1.1	-	Çayır	LC	Az	EK II	Literatür
Turdidae	<i>Erithacus rubecula</i>	Kızıl gerdan	E2.7, F9.2, G1.1	-	Orman Ekosistemi	LC	Nadir	EK II	Literatür
Turdidae	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Kara Kızılkuyruk	E2.7, F9.2, G1.1	-	Orman Ekosistemi	LC	Nadir	EK II	Literatür
Turdidae	<i>Saxicola torquata</i>	Taşkuşu	E2.7, F9.2, G1.1	-	Otsu Ekosistem	LC	Az	EK II	Literatür
Turdidae	<i>Turdus merula</i>	Karatavuk	E2.7, F9.2, G1.1	-	Orman Ekosistemi	LC	Az	EK III	Literatür
Turdidae	<i>Turdus philomelos</i>	Öter Ardiç	E2.7, F9.2, G1.1	-	Otsu Ekosistem	LC	Nadir	EK III	Literatür
Turdidae	<i>Turdus viscivorus</i>	Ökse Ardiç	E2.7, F9.2, G1.1	-	Orman, otsu çayır ekosistemi	LC	Nadir	EK III	Literatür
Sylviidae	<i>Cettia cetti</i>	Kamış Bülbülü	E2.7, F9.2, G1.1	-	Orman, otsu çayır ekosistemi	LC	Nadir	EK II	Literatür
Sylviidae	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Söğüt Bülbülü	E2.7, F9.2, G1.1	-	Orman, otsu çayır ekosistemi	LC	Az	EK II	Literatür

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Familya	Tür	Türkçe adı	EUNIS Habitat Tipi	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri IUCN	Popülasyon Durumu	Korunma Statüsü BERN	Gözlem veya Örnek
Passeridae	<i>Passer montanus</i>	Ağaç Serçesi	E2.7, F9.2, G1.1	-	Orman, otsu çayır ekosistemi	LC	Çok	Ek-III	Literatür
Passeridae	<i>Passer domesticus</i>	Serçesi	E2.7, F9.2, G1.1	-	Orman, otsu çayır ekosistemi	LC	Az	EK III	Gözlem
Emberizidae	<i>Miliaria calandra</i>	Tarla çintesi	E2.7, F9.2, G1.1	-	Otsu Ekosistem	LC	Nadir	EK II	Literatür
Emberizidae	<i>Emberiza melanocephala</i>	Karabaşlı Çinte	E2.7, F9.2, G1.1	-	Otsu Ekosistem	LC	Nadir	EK III	Literatür
Emberizidae	<i>Emberiza hortulana</i>	Kiraz kuşu	E2.7, F9.2, G1.1	-	Otsu Ekosistem	LC	Nadir	EK III	Literatür
Familya	Tür	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Tipi	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri IUCN	Popülasyon Durumu	Korunma Statüsü BERN	Gözlem veya Örnek
Cricetidae	<i>Microtus harthingi</i>	Tarla faresi	E2.7, F9.2,	-	Step ekosistemi, tarla sınırları	LC	Nadir	EK-III	Literatür
Muridae	<i>Apodemus witherbyi</i>	Orman faresi	G1.1, G1.C, G3.F, D5	-	Çayırık, sazlık ve ağaçlık alanlar	LC	Az	-	Literatür
Leporidae	<i>Lepus europaeus</i>	Tavşan	G1.1, G1.C, G3.F, D5	-	Çayırık, çalılık ve orman ekosistemi	LC	Az	-	Gözlem, yuva
Canidae	<i>Canis aureus</i>	Çakal	G1.1, G1.C, G3.F, D5	-	Alanın tamamında	LC	Nadir	-	Literatür
Canidae	<i>Canis lupus</i>	Kurt	E2.7, F9.2, G1.1, G1.C, G3.F, D5	-	Alanın tamamında	LC	Az	EK-II	Literatür
Canidae	<i>Vulpes vulpes</i>	Tilki	E2.7, F9.2, G1.1, G1.C, G3.F, D5	-	Alanın tamamında	LC	Az	-	Literatür
Mustelidae	<i>Lutra lutra</i>	Su samuru	İrmak	-	İrmak, suyun durgunlaştığı yerler	Nt	Az	EK-II	Literatür
Mustelidae	<i>Martes foina</i>	Kaya Sansarı	G1.1, G1.C, G3.F, D5	-	Orman Ekosistemi	LC	Nadir	EK-III	Literatür
Mustelidae	<i>Meles meles</i>	Porsuk	G1.1, G1.C, G3.F, D5	-	Alanın tamamında	LC	Nadir	EK-III	Literatür
Mustelidae	<i>Mustela nivalis</i>	Gelincik	G1.1, G1.C, G3.F, D5	-	Alanın tamamında	LC	Az	EK-III	Literatür
Suidae	<i>Sus scrofa</i>	Domuz	E2.7, F9.2, G1.1, G1.C, G3.F, D5	-	Alanın tamamında	LC	Yoğun	-	Gözlem

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Familiya	Tür	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Tipi Kodu	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri	Popülasyon Durumu	Koruma Statüsü
	<i>Lampides boeticus</i> (Linnaeus, 1767)	Lampides	G1.1	-	Karışık Orman	LC	Lit.	-
Lycaenidae	<i>Lycaena phlaeas</i> Linnaeus, 1761	Benekli Bakır Kelebeği	G1.1	-	Karışık Orman	LC	Çok	-
	<i>Lycaena thersamon</i> Esper, 1784	Küçük Ateş Böceği	G1.1	-	Karışık Orman	LC	Az	-
	<i>Lycaena tityrus</i> (Poda, 1761)	İsli Bakır Güzeli	G1.1	-	Karışık Orman		Lit.	-
	<i>Plebejus argus</i> (Linnaeus, 1758)	Gümüş Lekeli Esmergöz	G1.1	-	Karışık Orman	LC	Çok	-
	<i>Plebejus loewii</i> (Zeller, 1847)	Çok Gözlü Gümüş Mavi	G1.1	-	Karışık Orman	LC	Nadir	-
	<i>Aricia agestis</i> (Dannis&Schifferrmüller, 1775)	Çok Gözlü Esmer	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Lit.	-
	<i>Polyommatus admetus</i> (Esper, 1783)	Anormal Çokgözlü	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Lit.	-
	<i>Polyommatus ripartii</i> (Freyer, 1830)	Ripart'ın Anormal Çokgözlüsü	G3.F	-	Çam Ormanı	LC	Lit.	-
	<i>Polyommatus menalcas</i> (Freyer, 1837)	Çokgözlü Anadolu Beyazı	G3.F	ENDEMİK	Çam Ormanı	LC	Lit.	-
	<i>Polyommatus mithridates</i> (Staudinger, 1878)	Çokgözlü Amasya Esmeri	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	-	Az	-
	<i>Polyommatus icarus</i> Rottemburg, 1775	Çokgözlü Mavi	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
	<i>Satyrrium ilicis</i> (Esper, 1784)	Büyük Sevbeni	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Nadir	-
Lycaenidae	<i>Polyommatus daphnis</i> (Dannis&Schifferrmüller, 1775)	Çokgözlü Dafnis	E2.7	-	Nemli Çayır	LC	Az	-
Familiya	Tür	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Tipi Kodu	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri	Popülasyon Durumu	Koruma Statüsü
	<i>Leptidae sinapis</i> Linnaeus, 1758	Orman Beyazı	E2.7	-	Nemli Çayır	LC	Az	-
	<i>Pieris brassicae</i> Linnaeus, 1758	Büyük Beyaz Melek	G1.1 G1.C G3.F	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
	<i>Pieris rapae</i> Linnaeus, 1758	Küçük Beyaz	G1.1 G1.C G3.F	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
	<i>Pontia daplidice</i> Linnaeus, 1758	Benekli Melek	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
	<i>Pontia edusa</i> Fabricius, 1777	Yeni Benekli Melek	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Az	-
Nymphalidae	<i>Agleis urticae</i> Linnaeus, 1758	Agleis	G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
Nymphalidae	<i>Argynnis niobe</i> (Linnaeus, 1758)	Niyobe	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Az	-
	<i>Argynnis pandora</i> (Dannis&Schifferrmüller, 1775)	Bahadır	G3.F	-	Çam Ormanı	LC	Az	-
	<i>Issoria lathonia</i> (Linnaeus, 1758)	İspanyol Kraliçesi	G3.F	-	Çam Ormanı	LC	Nadir	-
	<i>Limenitis reducta</i> Staudinger, 1901	Akdeniz Hanimeli Kelebeği	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Az	-
	<i>Melitaea Didyma</i> (Esper, 1779)	Benekli İparhan	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Az	-
	<i>Nymphalis polychloros</i> Linnaeus, 1758	Karaağaç Nimalisi	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Lit.	-
	<i>Venessa atalanta</i> Linnaeus, 1758	Atalanta	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
	<i>Venessa cardui</i> Linnaeus, 1758	Boyalı Güzeli	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
Satyridae	<i>Chazara anthe</i> (Hoffmannsegg, 1804)	Bozkır Cadısı	G1.1	-	Karışık Orman	-	Nadir	-
	<i>Chazara bischoffi</i> (Herrich-Schaffer, 1846)	Kızıl Cadı	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	-	Lit.	-
	<i>Chazara briseis</i> (Linnaeus, 1758)	Cadı	G1.1	-	Karışık Orman	NT	Az	A2c

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Familiya	Tür	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Tipi Kodu	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri	Popülasyon Durumu	Koruma Statüsü
Hesperiidae	<i>Carchorodus lavatherae</i> (Esper, 1783)	Mermer Zıp zıpi	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	NT	Az	A2c
	<i>Erynnis marloyi</i> (Boisduval, 1834)	Kara Zıp zıpi	G1.1	-	Karışık Orman	LC	Lit.	-
	<i>Spialia orbifer</i> Hubner, 1823)	Kızıl Zıp zıp	E2.7	-	Nemli Çayır	LC	Lit.	-
	<i>Spialia phlomidis</i> (Herrich-Schaffer, 1845)	Acem Zıp zıpi	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Lit.	-
	<i>Thylemicus lineola</i> (Ochsenheimer, 1808)	Siyah Antenli Zıp zıp	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Az	-
	<i>Thylemicus syvestris</i> (Poda, 1761)	Sarı Antenli Zıp zıp	G1.1	-	Karışık Orman	LC	Az	-
Papilionidae	<i>Iphiclidus podalirius</i> Linnaeus, 1758	Erik Kırılgaç kuyruğu	G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
	<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Kırılgaç Kuyruk	G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
	<i>Zerynthia deyrollei</i> Lederer 1864	Step Fisto Kelebeği	G1.C	-	Plantasyon Alanı	-	Nadir	-
Pieridae	<i>Anthocharis cardamines</i> Linnaeus, 1758	Turuncu Süslü kelebek	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
	<i>Anthocharis gruneri</i> Herrich-Schaffer, 1851	Gruner'in Turuncu Süslü kelebeği	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Lit.	-
Pieridae	<i>Aporia crataegi</i> Linnaeus, 1758	Alıç Kelebeği	E2.7	-	Nemli Çayır	LC	Çok	-
	<i>Colias crocea</i> Fourcroy, 1785	Sarı Azamet	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
	<i>Euchloe ausonia</i> Hubner, 1804	Yeşil Benekli Beyaz	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Lit.	-
	<i>Euchloe penia</i> Freyer, 1852	Doğu Elfinstoneyası	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Lit.	-
	<i>Gonepteryx rhamni</i> Linnaeus, 1758	Orak Kanat	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Nadir	-
	<i>Leptidae duponchelli</i> Staudinger, 1871	Doğulu Narin Orman Beyazı	E2.7	-	Nemli Çayır	LC	Az	-

Familiya	Tür	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Tipi Kodu	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri	Popülasyon Durumu	Koruma Statüsü
	<i>Coenonympha pamphilus</i> (Linnaeus, 1758)	Küçük Zıp zıp Perisi	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Nadir	-
	<i>Erebia aethiops</i> (Esper, 1777)	İskoç Güzel Esmeri	G1.1	-	Karışık Orman	LC	Nadir	-
Satyridae	<i>Kirinia climene</i> (Esper, 1783)	Kaya Esmeri	E2.7	-	Nemli Çayır	LC	Lit.	-
	<i>Hipparchia syriaca</i> (Staudinger, 1871)	Büyük Kara Melek	E2.7 F9.2	-	Nemli Çayır	LC	Az	-
	<i>Hipparchia pellucida</i> (Stauder, 1924)	Anadolu Kızıl Meleği	E2.7	-	Nemli Çayır	LC	Nadir	-
	<i>Hyponophele lupina</i> (Costa, 1836)	Esmer Peri	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Lit.	-
	<i>Lasiommata maera</i> (Linnaeus, 1758)	Esmer Boncuk	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Az	-
	<i>Lasiommata megera</i> (Linnaeus, 1767)	Küçük Esmer Boncuk	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Az	-
	<i>Maniola jurtina</i> (Linnaeus, 1767)	Çayır Esmeri	G1.1 G1.C	-	Plantasyon Alanı	LC	Çok	-
	<i>Melanargia Larissa noacki</i> Wagener, 1963	Anadolu Melikesi	G1.1 G1.C	ENDEMİK	Plantasyon Alanı	LC	Lit.	-
	<i>Pseudochazara mniszechii</i> (Herrich-Schaffer, 1851)	Step Yalancı Cadısı	E2.7	-	Nemli Çayır	LC	Lit.	-
	<i>Pseudochazara antholea</i> (Hubner, 1824)	Anadolu Yalancı Cadısı	E2.7	-	Nemli Çayır	LC	Lit.	-
Lycaenidae	<i>Callophyrus rubi</i> (Linnaeus, 1758)	Zümrüt	E2.7	-	Nemli Çayır	LC	Nadir	-
	<i>Chilades trochylus</i> Freyer, 1843	Mücevher Kelebeği	G1.1	-	Karışık Orman	LC	Lit.	-

KIRŞEHİR 2021 ÇEVRE DURUM RAPORU

Familya	Tür	Türkçe Adı	EUNIS Habitat Tipi Kodu	Endemizm Durumu	Lokalite	Tehlike Kategorileri	Popülasyon Durumu	Koruma Statüsü
	<i>Longitarsus anatolicus</i> Weise, 1900	-	E2.7	-	Nemli Çayır	-	Az	-
	<i>Phyllotreta erysimi</i> Weise, 1900	-	E2.7	-	Nemli Çayır	-	Az	-
Staphylinidae	<i>Tachyporus hyponorum</i> (F.)	-	E2.7	-	Nemli Çayır	-	Az	-
Tenebrionidae	<i>Blaps mucronata</i> Latreille, 1804	-	E2.7	-	Nemli Çayır	-	Nadir	-
Cerambycidae	<i>Vadonia unipunctata</i> (Fabricius, 1787)	-	G1.1	-	Karışık Orman	-	Lit.	-
	<i>Anastrangalia dubia</i> (Scopoli, 1763)	-	G1.1	-	Karışık Orman	-	Az	-
	<i>Paraplagionotus floralis</i> (Pallas, 1773)	-	G1.1	-	Karışık Orman	-	Az	-
	<i>Chlorophorus varius</i> (Müller, 1766)	-	G1.1	-	Karışık Orman	-	Az	-
	<i>Clytus schurmanni</i> Sama, 1996	-	E2.7	-	Nemli Çayır	-	Lit.	-
	<i>Dorcadion iconiense</i> Daniel, 1901	-	G1.1	-	Karışık Orman	-	Az	-
	<i>Leiopterus nebulosus</i> (Linnaeus, 1758)	-	E2.7	-	Nemli Çayır	-	Lit.	-
	<i>Opsilia coeruleascens</i> (Scopoli, 1763)	-	G1.1	-	Karışık Orman	-	Lit.	-
Cerambycidae	<i>Agapanthia kirbyi</i> (Gyllenhal, 1817)	-	G1.1	-	Karışık Orman	-	Az	-
	<i>Agapanthia cardui</i> (Linnaeus, 1767)	-	G1.1	-	Karışık Orman	-	Az	-
	<i>Agapanthia violacea</i> (Fabricius, 1775)	-	G1.1	-	Karışık Orman	-	Az	-
Carabidae	<i>Harpalus affinis</i> (Schrank, 1781)	-	G1.C	-	Plantasyon Alanı	-	Lit.	-
	<i>Zabrus spinipes spinipes</i> (Fabricius, 1798)	-	G1.C	-	Plantasyon Alanı	-	Lit.	-

Çizelge D.46 - Kervançulluğu (*Numenius arquata*)

D.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

D.3.1. Ormanlar

İlde toplam orman alanı 24537,5 ha. olup, ormanlık alanlar ilin toplam yüzölçümünün %3.7'sine tekabül etmektedir. Normal orman alanı oranı % 1 ve bozuk orman alanı % 3'tür. Ağaç türlerinin oranı ise Meşe %99, İbrelî (Karaçam, Sedir) % 1'dir. İlde sadece Çiçekdağı'nın kuzey kesimlerinde ve Akçakent İlçesi çevresinde meşe ve ardıç ağaçlarından oluşan ormanlık alanlar vardır.

1996 yılında yapılan plana göre 25063 ha ormanlık alan varken 2014 yılı sonu itibariyle yapılan ağaçlandırma ve bakım çalışmaları neticesinde, bugün ormanlık alanımız 44434 ha. alana ulaşılmıştır. Ormanlarımızda toplam ağaç serveti ise 98.112 m³ e ulaşmıştır. Ayrıca kişi başına düşen orman 400 m² den 1690 m² ye ulaşmıştır.

İlimizde Milli Park bulunmamaktadır.

D.3.2. Milli Parklar

İlimiz sınırları içerisinde toplam Çayır- Mera Varlığımız; 131 bin hektardır. 1998 yılında 4342 sayılı Mera Kanunu yürürlüğe girdikten sonra ilk dönemlerde yapılan tespit çalışmalarından sonra İl Genelinde toplam 126 bin hektar alan Mera arazisi olarak tespit edilmiş; sonrasında Mera Kanununun 5(b) maddesi kapsamında yapılan tahdit çalışmaları ile bu oran 131bin hektara çıkartılmıştır.

Meraların tamamı doğal vejetasyondan oluşmaktadır. Toplam mera varlığın yaklaşık %70 i zayıf mera sınıfından oluşmaktadır. Bunların dekara yeşil ot verimleri 68 kg/da'dır. Toplam Mera Varlığının %30'unu oluşturan orta sınıflı mera arazilerinin dekara yeşil ot verimleri 135 kg/da'dır.

Kırşehir İlindeki tüm mera alanlarının kullanımı halka açıktır. Fakat yıl boyu otlatma söz konusu değildir. İl Mera Komisyonunun belirlediği 15 Nisan-15 Ekim tarihleri arasında otlatmaya açıktır.

Yapılan tespit, tahdit çalışmaları ile köylerin ihtiyaçları doğrultusunda Mera alanları dışında kalan hazineye ait olan araziler, taşlık araziler 4342 sayılı Mera Kanununun 5(b) "devletin Hüküm ve tasarrufunda veya Hazinesinin mülkiyetinde bulunan arazilerden etüt sonucu mera, yaylak ve kışlak olarak yararlanabileceği anlaşılan yerler" maddesi uyarınca İl genelinde çalışmalar devam etmektedir.

İl sınırları içerisinde 40.929 hektar mera alanında Çayır, mera, yaylak ve kışlak arazi sınırları usulüne uygun olarak ülke nirengi sistemine dayalı 1/5000 ölçekli haritalar üzerinde belirtilmesi ve bu sınırların arazi üzerinde kalıcı işaretlerle işaretlenmesi şeklinde tarif edilebilecek Tahdit çalışmaları bitmiş olup, 26 köy veya belediyeye tahsisleri yapılmıştır. İl genelinde kullanılan tarım alanlarının yaklaşık % 19' luk kısmını oluşturan meralarımızda yıllar itibari ile azalma olmayıp, yağış kuşağına bağlı olarak genelde dekara 68 – 125 kg yeşil ot verimli zayıf ve orta sınıf meralardır. (Kırşehir Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2020).

D.3.3. Tabiat Parkları

İlimiz Merkez İlçesi Aşıkpaşa Mahallesinde bulunan 311 ada 202 parsel nolu ve 1.308.695,00 m² alan 06.01.2010 tarihinde 40-8 sayılı Bakan Oluru ile Aşıkpaşa Tabiat Parkı olarak ilan edilerek Uzun Devreli Gelişim Planı 26.04.2010 tarihinde Bakanlığımızca onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Uzun Devreli Gelişim Planı hükümleri çerçevesinde yapılan İmar planı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğünün 08.03.2012 tarih ve 1687 sayılı olurları ile onaylanmıştır. Ayrıca, Peyzaj projesi 2012 yılında tamamlanarak onaylanmıştır. Uygulanma ihaleleri 2013 yılında başlamış olup 2014-2016 yıllarını kapsayacak şekilde yıllara yaygın yüklenme şeklinde ihalesi yapılmıştır. (Kırşehir Orman ve Su İşleri Müdürlüğü, 2018)

Aşıkpaşa Tabiat Parkı İhale kapsamında; İdari-Ziyaretçi Tanıtım Merkezi ve Doğa Müzesi, kır kahvesi, WC' ler, çeşmeler, spor destek ünitesi ile panel çit yapım işleri tamamlanmıştır. Spor faaliyet kapsamında 3 adet tenis kortu ile 1 adet voleybol/basketbol sahası yapımı tamamlanmıştır ve piknik alanları bulunmaktadır.

D.4. Çayır ve Mera

İlimiz sınırları içerisinde toplam Çayır- Mera Varlığımız; 135 bin hektardır. 1998 yılında 4342 sayılı Mera Kanunu yürürlüğe girdikten sonra ilk dönemlerde yapılan tespit çalışmalarından sonra İl Genelinde toplam 126 bin hektar alan Mera arazisi olarak tespit edilmiş; sonrasında Mera Kanununun 5(b) maddesi kapsamında yapılan tahdit çalışmaları ile bu oran 131bin hektara çıkartılmıştır.

Meraların tamamı doğal vejetasyondan oluşmaktadır. Toplam mera varlığın yaklaşık %70 i zayıf mera sınıfından oluşmaktadır. Bunların dekara yeşil ot verimleri 68 kg/da'dır. Toplam Mera Varlığının %30'unu oluşturan orta sınıflı mera arazilerinin dekara yeşil ot verimleri 135 kg/da'dır.

Kırşehir İlindeki tüm mera alanlarının kullanımı halka açıktır. Fakat yıl boyu otlatma söz konusu değildir. İl Mera Komisyonunun belirlediği 15 Nisan-15 Ekim tarihleri arasında otlatmaya açıktır.

Yapılan tespit, tahdit çalışmaları ile köylerin ihtiyaçları doğrultusunda Mera alanları dışında kalan hazineye ait olan araziler, taşlık araziler 4342 sayılı Mera Kanununun 5(b) "devletin Hüküm ve tasarrufunda veya Hazinenin mülkiyetinde bulunan arazilerden etüt sonucu mera, yaylak ve kışlak olarak yararlanabileceği anlaşılan yerler" maddesi uyarınca İl genelinde çalışmalar devam etmektedir.

İl sınırları içerisinde 40.929 hektar mera alanında Çayır, mera, yaylak ve kışlak arazi sınırları usulüne uygun olarak ülke nirengi sistemine dayalı 1/5000 ölçekli haritalar üzerinde belirtilmesi ve bu sınırların arazi üzerinde kalıcı işaretlerle işaretlenmesi şeklinde tarif edilebilecek Tahdit çalışmaları bitmiş olup, 26 köy veya belediyeye tahsisleri yapılmıştır. İl genelinde kullanılan tarım alanlarının yaklaşık % 19' luk kısmını oluşturan meralarımızda yıllar itibari ile azalma olmayıp, yağış kuşağına bağlı olarak genelde dekara 68 – 125 kg yeşil ot verimli zayıf ve orta sınıf meralardır. (Kırşehir Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2020).

D.5. Sulak Alanlar

Seyfe gölü ilimiz Mucur ilçesi sınırlarında yer alıp, 10.700 hektarlık alanı kaplamaktadır. T.C. Hükümeti tarafından sulak alanları Dünya çapında korunması ve akılcı kullanılmasını geliştirmek için Ramsar (İran) Kentinde 1971 yılında imzalanan "Uluslar Arası Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi" kapsamında oluşturulan Uluslar arası öneme haiz sulak alanlar listesine 1994 yılında dahil edilmiştir. Ülkemizde 135 adet uluslar arası öneme sahip sulak alan bulunmaktadır; bunlardan 13 ü Ramsar kapsamında olup, İç Anadolu Bölgesinde 4 adet Ramsar statüsünde alanlardan biridir.

Flamingo başta olmak üzere 215 kuş türünün yaşadığı tespit edilmiştir. Küresel ısınma ve buna bağlı iklim değişiklikleri sebebiyle yaşanan kuraklıklar gölün su seviyesinde zamanla azalmalara ve hatta kurumalara neden olmaktadır. Bu nedenle alanda yaşayan kuş türlerinde yıllara göre değişiklikler gözlenmiştir.

2008 Yılı Yatırım Programında bulunan "Seyfe Gölü Yönetim Planı Alt Projesi" 06/08/2008 tarihinde ihaleye çıkarılarak Bakanlığımızca ihaleye verilmiştir.

2010 yılı I. ve II. Birleşik Olağan Toplantısı Kararlarında Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği hükümleri kapsamında ve Ramsar Yönetim Planlaması Rehberi esas alınarak hazırlanan Kırşehir Seyfe Gölü Sulak Alan Yönetim Planı ve Ulusal Sulak Alan Komisyonu Teknik komisyonu tarafından 2-3 Ekim 2010 tarihinde belirlenen Kırşehir-Seyfe Gölü Sulak Alan Koruma Bölgeleri onaylanmış ve Yönetim Planı ile Koruma Bölgesi sınırları bir bütün olarak kabul edilmiştir.

Türkiye'de Havza Bazında Hassas Alanların ve Su Kalitesi Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi" kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde, Seyfe Gölü özel statüsü olan göl su kütleleri arasında (RAMSAR) olduğundan Koruma Bölgesi olarak belirlenmiştir.

Göl çevresindeki stepler, nesli dünya çapında tehlikede olan kuş türlerinden biri olan toyun beslenme ve üreme alanıdır. Göl alanı içinde binlerce kuşun kuluçkaya yattığı irili, ufaklı birçok sayıda adacıklar vardır. Göl çevresindeki, höyükler, gölü çevreleyen bitki örtüsünün doğallığı, turkuaz rengi göl manzarası görülmeye değerdir.

Seyfe Gölü'nün beslenimi, gölün batı ve kuzeybatısındaki pınarlar, dip kaynakları, drenaj alanındaki yüzeysel akış ve göl alanına düşen yağışlarla olmaktadır. Kapalı bir havzada yer aldığı için boşalımı buharlaşma ile gerçekleşmektedir. Yağışlara ve mevsimlere bağlı olarak göl alanı, büyük değişiklikler göstermektedir.

Yaz mevsiminde yörenin yağış almayıışı, derelerin kurumması, pınarların sularının tamamına yakın sulamada kullanılması, gölün sığ ve yüzey alanının geniş olması sebebiyle buharlaşmanın çok olması gölün seviyesinde önemli miktarda düşüşler yaşanmasına hatta kurummasına sebep olmaktadır.

Seyfe Gölü Tefrik Sebepleri

- 1) Nesli tehlikeye düşmüş türlerden Toy (Otis Tarla) ile Angıt (Tadorna Ferruginea) kuşlarının yaşadığı habitat
- 2) Nesli tehlikeye düşebilir olarak nitelendirilen Flamingo (Phoenicopterus ruber)'un en fazla sayıda bulunduğu başlıca üreme alanlarından biri
- 3) 167 su kuşu türünün mevcudiyeti
- 4) Avrupa çapında öneme haiz eşsiz ve tehlikeye maruz bir ekosistem Tabiat Koruma Alanı Olarak Ayırma Sebepleri

Tür ve adet bakımından çok çeşitli su kuşlarının barındığı, “nesli tehlikeye düşmüş” ve “düşebilir” olarak sınıflandırılan kuş türlerinden Flamingo, Toy ve Angıt'ın bulunduğu eşsiz ve tehlikeye maruz bir sulak saha ekosistemi özelliği göstermesi ve bu zengin kaynak değeri ile Avrupa çapında öneme sahip oluşudur. (Kırşehir Orman ve Su İşleri Müdürlüğü, 2018)

Seyfe Gölü Başlıca Hayvan Türleri

Başta Flamingo, Gri Balıkçıl, Angıt, Suna, Bozördek, Elmabaş, Yeşilbaş, Macar Ördeği, Kılıkuyruk, Turna, Toy, Kılıçgaga, İnce Gagalı Martı, Gülen Sumru, Bataklik Kırlangıcı, Akgerdan Yağmurcun, Büyük Yağmurcun, Mahmuzlu Kızkuşu, Kızkuşu, Kızılbacak olmak üzere 167 tür su kuşu vardır.

Seyfe Gölünü Tehdit Eden Faktörler

- Tüm Göl çevresini kuşatan kurutma kanalları,
- Havza içerisindeki kaçak yeraltı kuyuları,
- Göllerin su kaynaklarıyla beslenememesi, (Mucur ilçesinin ve Karacaören beldesinin içme sularını Göl'ü besleyen Seyfe kaynağından alması)
- Göllerin beslenme kaynaklarının önünün kesilmesi, (Tahliye kanalları içine pancar sulaması için yığma set ve bentlerin yapılması)
- Göl'e kaynaklardan su girişi olmadığı için Göl suyunda kirliliğin meydana gelmesi,
- Yeraltı suyunun aşırı ve bilinçsiz kullanımı,
- Kuraklık,
- Eskidoğanlı köyündeki ruhsatlı kuyulardan pancar zamanı aşırı su çekilmesi,

- Göl çevresindeki sulak alanların kurutulmasıyla tarım alanlarına dönüştürülmesi,
- Göllerdeki su miktarının azalması sonucu nemin azalması ve tarımsal verimi azaltması,
- Alternatif ürün bulmadaki sorunlar,
- Yörede hayvancılıktan gelen gelirin az olması,

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

D.6.1. Tabiat Anıtları

İlimizde tabiat anıtı bulunmamaktadır

D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

Seyfe Gölü Tabiat Koruma Alanı

Kırşehir ili Mucur ilçesi hudutları dahilinde yer alan Seyfe Gölü Tabiatı Koruma Alanı, bölgenin sahip olduğu doğal ve ekolojik değerlerini, kirlenme ve bozulmaya karşı koruyarak gelecek nesillere aktarılmasının güven altına alabilmek amacıyla göl ve çevresinde 10.700 Ha'lık saha Bakanlar Kurulu'nca 26/08/1990 tarihinde "Tabiatı Koruma Alanı" olarak kararlaştırılmış ve 20 Ekim 1990 tarih ve 20671 sayılı Resmi Gazetede ilan edilmiştir.

D.6.3. Anıt Ağaçlar

D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

İlimiz sınırlarında Özel Çevre Koruma alanı bulunmamaktadır

D.6.5. Doğal Sit Alanları

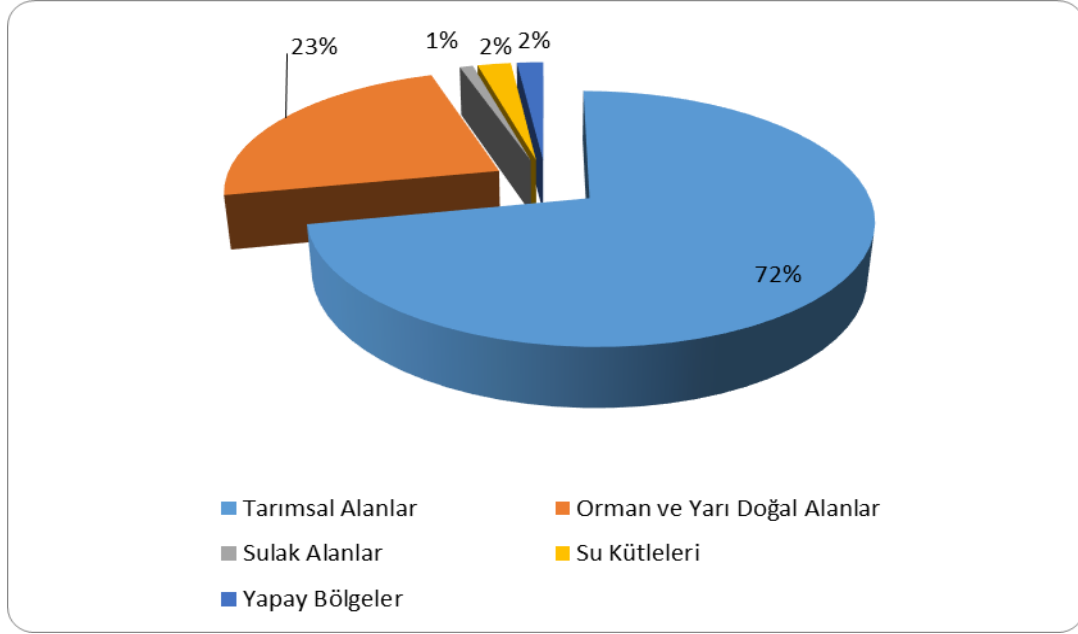
D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/27/Milli-Parklar>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/31/Sulak-Alanlar>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/28/Tabiat-Parklari>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/29/Tabiat-Anitlari>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/30/Tabiat-Koruma-Alanlari>
- <https://ockb.csb.gov.tr/>

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

Grafik E.17 – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2022)

Çizelge E.47 – Arazi kullanım sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2022)

Arazi Sınıfı	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	962766,75	1,21	1221002,63	1,53	1300589	1,61	1456764,95	1,81	1565407,01	1,94
2) Tarımsal Alanlar	33483313,90	42,08	33051010,4	41,53	33997989,52	42,16	34137732,58	42,34	34079354,82	42,26
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	42114889,26	52,93	42185865,01	53,00	40985568,14	50,83	40643583,57	50,4	40564303,45	50,31
4) Sulak Alanlar	256308,21	0,32	283557,09	0,36	417587,84	0,52	412519,01	0,51	413786,96	0,51
5) Su Yapıları	2754732,50	3,46	2847191,34	3,58	3938293,88	4,88	3985920,76	4,94	4013668,63	4,98
TOPLAM	79572010,62	100,00	79588626,47	100	80640028,38	100	80636520,87	100	80636520,87	100

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

Kırşehir-Nevşehir-Niğde-Aksaray Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ile 2025 yılı hedef alınarak planlama bölgesinde sürdürülebilir kalkınma ilkesi çerçevesinde, yaşanabilir bir çevre yaratılması; sosyal, kültürel ve tarihsel kimliğin korunması, çevre ve kalkınma politikaları kapsamında sektörel gelişme hedeflerine uygun olarak belirlenen planlama ilkeleri doğrultusunda sağlıklı gelişmenin ve büyümenin sağlanması amacıyla 29.02.2008 tarihinde onaylanmıştır. Çevre Düzeni Planı Kırşehir merkez ve ilçede yer alan 30 belediyenin tamamını kapsamaktadır. Çevre Düzeni Planı'nın J33, L32, M32 nolu paftalarında değişiklik yapılmış ve 24.06.2011 tarihinde onaylanmıştır.

Harita E.2 – Kırşehir-Nevşehir-Niğde-Aksaray ilinin Çevre Düzeni Planı
(Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü, 2022)

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>)
Kırşehir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

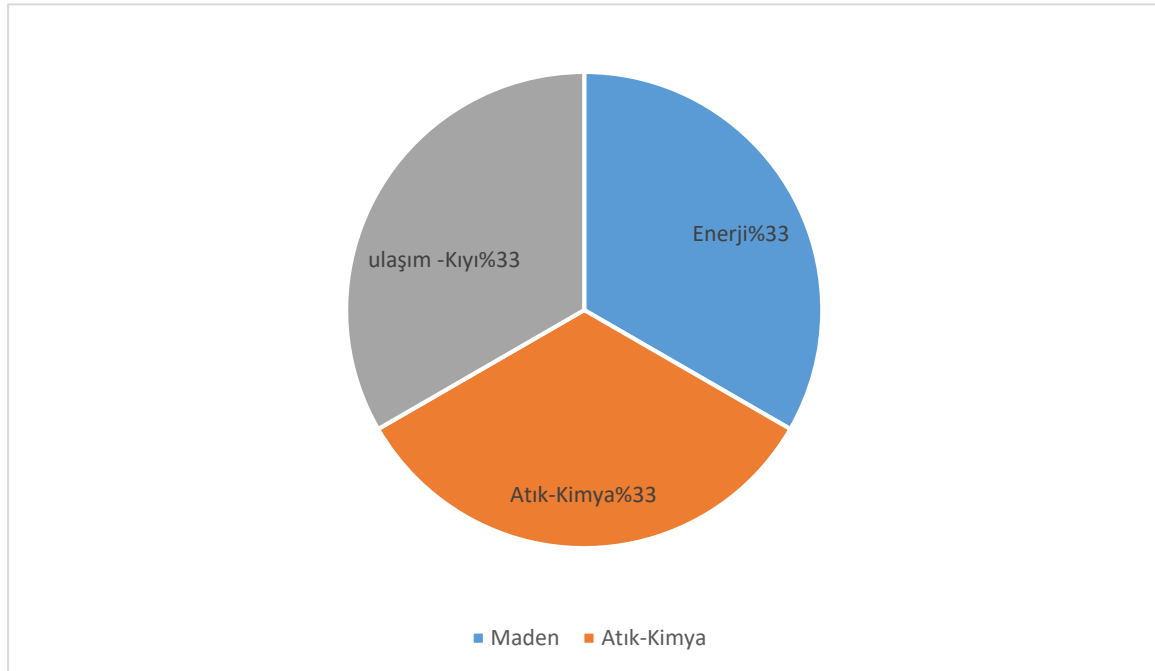
F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge F.48 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2021 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*

(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2022)

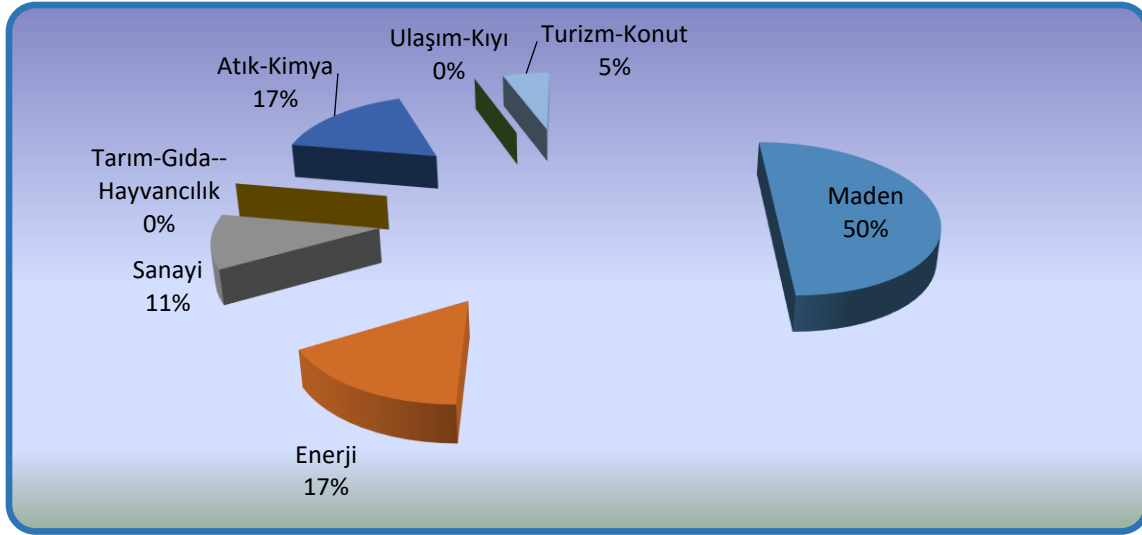
Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	9	3	2	-	3	-	1	18
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	-	-	-	0
ÇED Olumlu Kararı	1	-	-	-	1	1	-	3
ÇED Olumsuz Kararı	-	-	-	-	-	-	-	0
İade/İptal	1	-	-	-	-	-	-	1

* ÇED Yönetmeliğine tabi faaliyetlerin bir kısmı birden fazla ili kapsadığı durumlarda her il ayrı ayrı bildirimde bulunduğundan ÇED karar sayılarında mükerrerlikler oluşmaktadır. Bilindiği üzere ÇED Yönetmeliğine tabi faaliyetlerin ÇED sürecinin yürütülmesinde Bakanlığımızca ÇED sürecini yürütecek koordinatör il e-ÇED sisteminden ilgili Daire Başkanlığınca belirlendiğinden koordinatör il olarak belirlenen ilin ÇED kararını tabloya işlemesi gerekmektedir.

Grafik F.18 – 2021 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2022)

Grafik F.19 – 2021 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı (e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2022)

Çizelge F.49 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2021 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 05/2022)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
40	179	84	522	47	38	13	923

Çizelge F.50 – 2014-2021 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 05/2022)

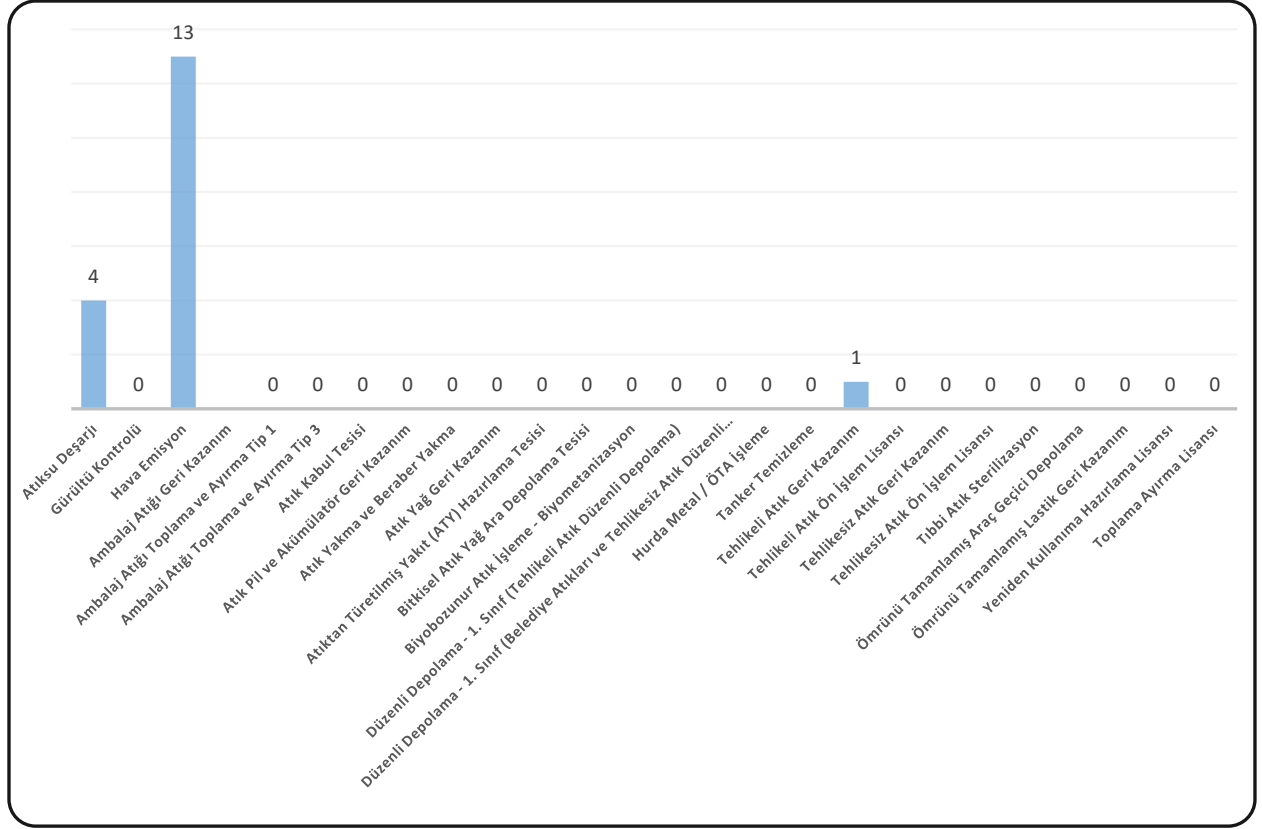
Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
16	1	1	1	2	0	0	21

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge F.51 – 2021 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları

(e-İzin Yazılımı, 2022)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	0	4	4
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	1	12	13
Çevre İzni Muafiyet Sayısı	1		1
TOPLAM	1	16	18

Grafik F.20 – 2021 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı

(e-izin yazılımı, 2022)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

Kırşehir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
e-ÇED Yazılımı
e-izin Yazılımı

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

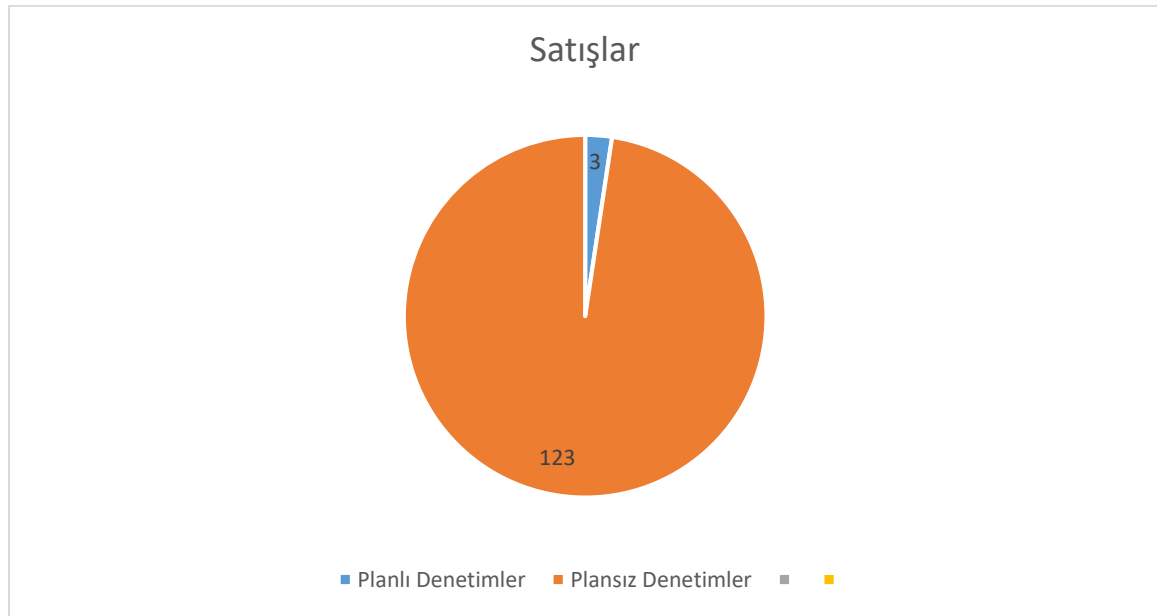
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.52 - 2021 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2022)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	3
Plansız (ani+şikâyet) denetimler	123
Genel toplam	126

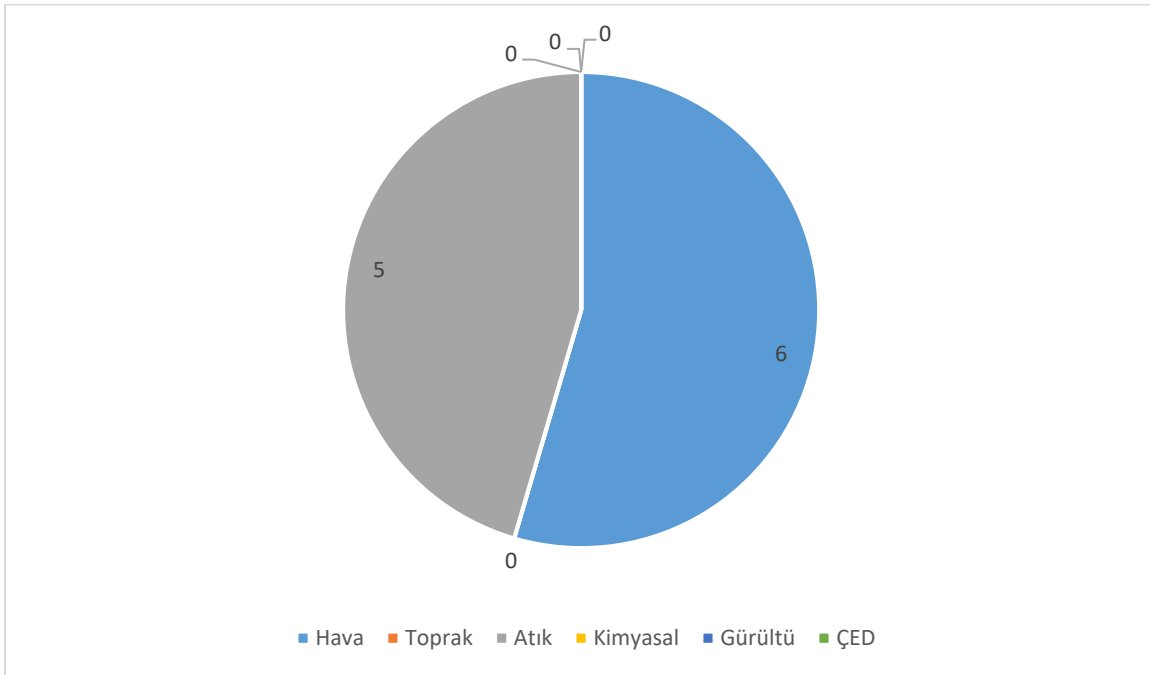
Grafik G.21 – ÇŞİDİM tarafından 2021 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2022)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

İl Müdürlüğünde bulunan bilgiler kapsamında Çizelge G.56 ve Grafik G.28 oluşturulmalıdır.

Çizelge G.53 – 2021 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2022)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	6	0	0	5	0	0	0	11
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	1	0	0	5	0	0	0	11
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	0	0	100	0	0	0	100

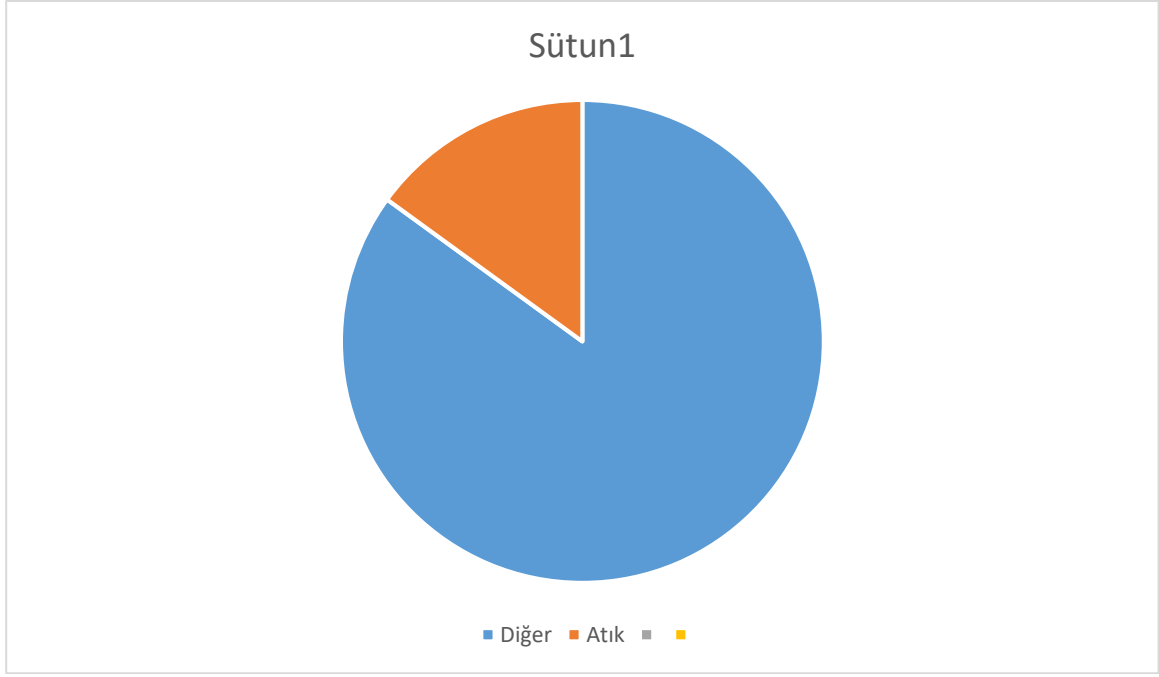

Grafik G.22 – 2021 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2022)

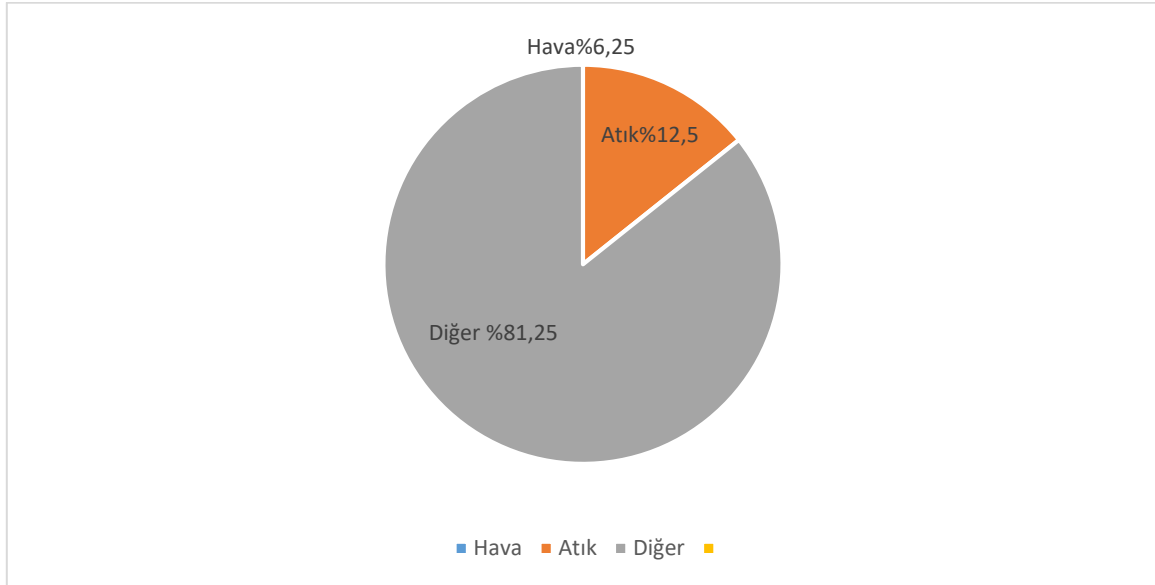
G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge G.54 – 2021 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı
(e-denetim yazılımı, 2022)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	0	0	0	1	0	0	0	6	7
Uygulanan Ceza Sayısı	0	0	0	1.000	0	0	0	5.719,76	6.719,76

Grafik G.23 – 2021 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2022)

Grafik G.24 - 2021 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2022)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde bulunan kurum ve kuruluşlara periyodik aralıklarla planlı veya ani olarak 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında denetimler yapılarak gerekli iş ve işlemler yapılmaktadır. Bununla birlikte gelen şikayetler çerçevesinde denetim ve kontroller yapılmakta olup, İlimizde 2020 yılı içerisinde faaliyeti durdurma/kapatma kararı verilen herhangi bir tesis bulunmamaktadır.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde yapılan çevre denetimlerinde tesisler Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü teknik personeli tarafından denetlenmekte ve 2872 sayılı Çevre Kanunu doğrultusunda gerekli idari yaptırımlar uygulanmaktadır

Kaynaklar

Kırşehir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
e-Denetim Yazılımı

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

1-7 Haziran Türkiye Çevre Haftası kapsamında Kırşehir Valimiz Sayın Hüdayar Mete BUHARA 'yı makamında ziyaret edilerek, ilimiz çevre sorunları hakkında bilgiler verilerek günün anlam ve önemi dile getirilmiştir.

Resim H.2-1-7 Haziran Türkiye Çevre Haftası kapsamında ilimizde yaptığımız etkinliklerden resimler

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Şenliği Bayramı Kutlamaları

Kaynaklar

Kırşehir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü